

**Jánossomorjai Körzeti
Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola**

Jánossomorja
Iparos u. 10.
9241

OM: 200543

Tel.: 06-96/565-291
Fax.: 06-96/565-299
www.korzetiiskola.hu

Fenntartó:
Győri Tankerületi Központ

Készítette: Bella Zsolt
intézményvezető

Tartalomjegyzék

1	Az iskola nevelési programja	7
1.1	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei.....	7
1.1.1	Új tanulásszervezési eljárások.....	12
1.2	Iskolánk kiemelt pedagógiai és oktatási területei és a kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata	15
1.2.1	Anyanyelvi nevelés (Anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztése)	15
1.2.2	Idegen nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése).....	17
1.2.3	Matematika oktatása (Matematikai kompetenciák fejlesztése).....	20
1.2.4	Informatika oktatása (Digitális kompetencia fejlesztése)	22
1.2.5	Szociális, életviteli és környezeti kompetencia	23
1.2.6	Művészeti nevelés (Esztétikai és művészeti kompetenciák fejlesztése)	26
1.2.7	Környezeti és egészségnevelés (Egészséges és környezettudatos életvitel)	27
1.2.8	Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód).....	28
1.2.9	Életvitel és gyakorlati ismeretek	29
1.2.10	Összegezve:	30
1.3	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	32
1.3.1	Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	32
1.4	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	34
1.5	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység....	37
1.5.1	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	37
1.5.2	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózásának elősegítése	40
1.5.3	A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	42
1.5.4	Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása.....	43
1.5.5	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	45
1.6	Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	47
1.7	Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	47
1.8	A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	49
1.8.1	A vizsgaszabályzat hatálya.....	49
1.9	Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	49
1.10	A felvételi eljárás különös szabályai	49
2	Az intézmény helyi tanterve	51
2.1	A választott kerettanterv megnevezése.....	51
2.2	Az alkalmazott tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	58

2.3	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	59
2.3.1	Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	59
2.3.2	A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	59
2.3.3	Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	59
2.3.4	A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	59
2.4	Mindennapos testnevelés.....	60
2.5	A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	60
2.6	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	60
2.7	Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái	61
2.8	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	65
2.9	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	65
2.10	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	65
2.11	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	68
2.11.1	Az iskola egészségnevelési elvei.....	68
2.11.2	Az iskola környezeti nevelési elvei.....	73
2.12	A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	74
3	A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása	77
3.1	SNI tanulók pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátása:	77
3.2	Az intézmény (fenntartó) feladata.....	77
3.3	Integrált nevelés, oktatás	78
3.3.1	Pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók fejlesztése	78
3.3.2	A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek	79
3.3.3	A pedagógussal szembeni elvárások:	79
3.3.4	Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:	79
3.3.5	A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése	80
4	A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek értékelését a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében leírtak alapján végezzük.	80
4.1	Integráció.....	80
4.2	KLAFSZKY KATALIN TAGISKOLA-NÉMET NEMZETISÉGI NYELVET OKTATÓ ISKOLA.....	80
5	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	83
6	Gyógytestnevelési program	85

A JÁNOSOMORJAI KÖRZETI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ	
MŰVÉSZETI ISKOLA - ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA	
INTÉZMÉNYEGYSÉGÉNEK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	87
NEVELÉSI PROGRAM.....	89
7 Az iskola bemutatása	89
7.1 Az intézményegység hagyományai (A Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskola hagyományaira építve)	90
7.2 Tárgyi és személyi feltételek	91
8 Az intézményegységünkben folyó nevelés – oktatás céljai és feladatai	92
8.1 Hon és népismeret.....	92
8.2 Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz	92
8.3 Környezeti nevelés.....	92
8.4 Kommunikációs kultúra	92
8.5 Egészséges életmód	92
8.6 Tanulás.....	93
8.7 Pályaorientáció	93
9 Az alapfokú művészetoktatás célja	93
9.1 Személyiség és közösségfejlesztés	93
10 A művészeti területek cél és feladatrendszer	94
10.1 Az alapfokú zeneoktatás	94
10.2 A mozgás és táncművészeti terület	95
10.3 Nevelés-oktatás eszközei:.....	95
10.4 Nevelés-oktatás eljárásai:	96
11 Tehetséggondozás	96
12 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	97
13 A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	97
14 A pedagógus feladata, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata	98
14.1 A pedagógus feladata.....	98
14.2 Osztályfőnöki feladatok kijelölése:.....	99
14.3 Az osztályfőnök feladatai:.....	99

15	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	100
	HELYI TANTERV	101
	1. rész	102
	A 2011/2012. tanévben indított művészeti képzések:	102
	1. Zeneművészeti ág – Klasszikus zene	102
	1.1. Hangszeres és vokális tanszakok – egyéni képzés	102
	„A” Tagozat	102
	1.1.1. Óratervek.....	102
	1.1.2. A tanítási órák időtartama	104
	„B” Tagozat	104
	1.1.3. Óratervek.....	105
	1.1.4. A tanítási órák időtartama	106
	1.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés.....	107
	„A” tagozat	107
	1.2.1. Óratervek.....	107
	1.2.2. A főtárgyként nem választható tantárgyak képzési ideje:	108
	1.2.3. A tanítási órák időtartama	108
	„B” tagozat	109
	1.2.4. Óraterv	109
	1.2.5. A tanítási órák időtartama	109
	1.3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	110
	1.3.1. A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei	110
	1.3.2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja	110
	1.3.3. Előrehozott vizsga	110
	1.3.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés	110
	1.3.5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése	111
	1.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak	111
	1.4.1. Alapvizsga tantárgyai	111
	1.4.2. Záróvizsga tantárgyai	112
	1.4.3. A vizsgák ideje:	113
	1.5. A tanszakok általános követelményei és részletes tananyaga	114
16	Zeneművészeti ág - Elektroakusztikus zene.....	114
16.1	A képzés struktúrája	114
	16.1.1 Tanszakok és tantárgyak	114
	„A” tagozat	114
	16.1.2 Óraterv	114
	16.1.3 A tanítási órák időtartama:	115

„B” tagozat	115
16.1.4 Óraterv	116
1.5.1. A tanítási órák időtartama:	116
1.6. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	117
1.7. A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak	117
1.7.1. Alapvizsga tantárgyai	117
1.7.2. Záróvizsga tantárgyai	117
1.7.3. A vizsgák ideje:	118
1.8. A tanszakok általános követelményei és részletes tananyaga	118
17 Táncművészeti ág – Moderntánc	118
17.1 Az alapfokú moderntánc oktatás célrendszere és funkciói	118
17.2 A képzés struktúrája	119
17.2.1 Tantárgyak	119
17.2.2 Óraterv	119
17.3 A moderntánc általános fejlesztési követelményei	120
17.3.1 Kiemelt kompetenciák a moderntánc területén	120
17.4 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	121
17.4.1 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja	121
17.4.2 Vizsga tantárgyak	121
17.4.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés	122
17.4.4 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése	122
1.9. A tanszakok általános követelményei és részletes tananyaga	122
2. rész	123
További szabályozások	123
1. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	123
18 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai	123
19 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	123
20 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	124
21 Tanulói jogviszony:	124
21.1 Új tanulók felvétele	124
21.2 Átjelentkezés	125
21.3 A beiratkozás	125

22	A magasabb évfolyamba lépés feltételei	126
23	Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	126
24	A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja	126
24.1	<i>A tanulmányi munka ellenőrzésének módjai</i>	126
24.2	<i>A tanulmányi munka értékelésének módjai</i>	127
25	A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek	130
26	A tanuló szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	130
27	Az AMI intézményegységre vonatkozó tanulmányok alatti vizsgák szabályai	131
27.1	<i>Év végi vizsga</i>	131
27.2	<i>Osztályozó vizsga</i>	132
27.3	<i>Pótló vizsga</i>	132
27.4	<i>Javító vizsga</i>	132
27.5	<i>Általános szabályok</i>	132
27.6	<i>Írásbeli vizsga</i>	133
27.7	<i>Szóbeli vizsga</i>	134
27.8	<i>Gyakorlati vizsga</i>	134
27.9	<i>A művészeti alapvizsga és záróvizsga</i>	135
27.10	<i>Előrehozott vizsga</i>	135
	Mellékletek.....	136

1 Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei

Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:

A nevelési program átdolgozása előtt - az alapelvek meghatározásához - tantestületünk összegyűjtötte azokat a legfontosabb emberi és erkölcsi értékeket, amelyeket közösen a legértékesebbnek tartunk. Ezen értékek mentén fogalmaztuk meg alapelveinket, amelyek nevelő munkánkat meghatározzák.

Közösen elfogadott legfontosabb értékek:

- *tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,*
- *humanizmus, szeretet, elfogadás,*
- *becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,*
- *a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,*
- *önfegyelem, önismeret, példamutatás,*
- *pontosság, igényesség és kitartás a munkában,*
- *a tudás, a munka, az értékkeremtés megbecsülése,*
- *önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,*
- *esztétikai, művészeti értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete,*
- *derű, humor, mely átsegít a gondokon.*

Pedagógiai nevelő-oktató munkánk során az előbbieken felsorolt értékek közvetítését alapfeladatnak tekintjük, nevelő-oktató munkánkat ezen értékek mentén végezzük.

Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban:

A kompetencia alapú oktatás továbbfejlesztése, a korábbi kulcskompetenciák tanulási területeken átívelő általános kompetenciák bevezetése, a kompetenciafejlesztés. Az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja – az EU által javasolt – kulcskompetenciák rendszere. Kooperatív tanulási módszerek bevezetése.

A gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban. Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges.

A mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit.

Pedagógiai Program

Széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak.

Nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:

- az egyén és az állam felelősségét
- az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
- környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát

Céljaink, feladataink:

Alapelveink megfogalmazása már meghatározza céljainkat, feladatainkat is, melyek nem különülnek el egymástól.

Cél : az a végső állapot, amelyet a neveléssel, mint tevékenységgel el kívánunk érni.

Feladat: azok a tennivalók, amelyeket a cél felé való haladás érdekében el kell végeznünk.

A nevelő-oktató munka mindennapos feladatai a kitűzött célok lebontásából adódik.

Célok és feladatok az általános iskola valamennyi képzési szakaszában (1–8. évfolyam).

Stratégiai célok:

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A kompetencia alapú oktatás elterjesztése.

További célok:

- A kompetencia alapú oktatás módszertanának széleskörű megismerése és megvalósítása.
- A pedagógusok, a nevelőtestület módszertani kultúrájának korszerűsítése.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése.
- A szelektív hatások mérséklése.
- Az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése.

Részcélok:

- Új tanulásszervezési eljárások bevezetése.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- A digitális írástudás elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása.

A kulcskompetenciák fejlesztése

Pedagógiai Program

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja a kulcskompetenciák fejlesztése.

A kulcskompetenciákból kiinduló általános kompetenciák

- ❖ A tanulás kompetenciái
- ❖ Anyanyelvi kommunikáció
- ❖ Idegen nyelvi kommunikáció
- ❖ Matematikai gondolkodási kompetencia
- ❖ Digitális kompetencia
- ❖ Személyes és társas kapcsolati kompetencia
- ❖ Munkavállalói, vállalkozói kompetencia
- ❖ Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Az Európai Unió által preferált kulcskompetenciák között a természettudományos és technológiai kulcskompetencia a „Matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák” között szerepel.

A kiemelt fejlesztési feladatok:

- ❖ Énkép, önismeret
- ❖ Hon-és népismeret,
- ❖ Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra
- ❖ Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- ❖ Gazdasági nevelés
- ❖ Környezettudatosságra nevelés
- ❖ A tanulás tanítása
- ❖ Testi és lelki egészség
- ❖ Felkészülés a felnőtt lét szerepeire
- ❖ Kritikai gondolkodás
- ❖ Problémamegoldó képesség
- ❖ Együttműködés

Alsó tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában

(1-4 évfolyam)

Céljaink:

Pedagógiai Program

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékosságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;
- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket,
- alapozzuk meg az élethosszig tanulás képességét
- fejlesszünk minden olyan társas készséget, képességet, amely a társas beilleszkedést segíti
- fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelemlágyulásukat;
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.
- tevékeny tanulói magatartással juttassuk tanulóinkat új ismeretekhez
- reális tananyagmennyiség során tanulóközpontú, differenciált módszertannal juttassuk el tanulóinkat a belső biztonság, magabiztosság szintjére

Felső tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában

Céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;

Pedagógiai Program

- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
 - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
 - 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás;
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket;
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint a tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul.

Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat. Nevelési eljárásainkat alkalmazzuk céljaink elérése érdekében.

Ezek a következők:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- az oktatásban alkalmazott módszerek;
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;

Pedagógiai Program

- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;
- projektek;
- témahetek;
- prezentációk;
- kooperatív, differenciált és páros munka;
- IKT.

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás; kényszerítés
- követelés
- csoportos feladatmegoldás közben önértékelés, társ értékelése.

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

1.1.1 Új tanulószervezési eljárások

(A kompetencia alapú oktatás indukálta módszerek.)

Projekt, projektoktatás

A projekt egy sajátos tanulási egység, amelynek a középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása, hanem a lehető legtöbb összefüggés feltárása.

A projekt munkája során a pedagógus elsősorban indirekt módon működik közre. A megszokottól eltérően kevésbé tanít, inkább segít abban, hogy a gyerekek tanuljanak. Fontos, hogy a gyerekek legyenek a munka minden fázisának résztvevői, kezdve a célkitűzéstől és tervezéstől a munka összegzéséig és értékeléséig. Ők osztják be idejüket a megbeszélte határidők betartásával, maguk választják meg módszereiket a felkínált lehetőségek közül, egymással is ott és akkor kommunikálnak, amikor szeretnének. Persze a segítségadás, a konzultáció lehetőségét fenn kell tartani számukra.

Témahét

Pedagógiai Program

A témahét meghatározása:

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása

A NAT-ban a tantárgyi keretek helyett műveltségi területeken belül fogalmazódnak meg a követelmények, ezzel is hangsúlyozva a világ megismerésének komplexitását.

Célja, hogy komplex, több tantárgyon is átívelő ismeretanyagot sajátítsanak el a gyerekek. Mindezt - és ez jelenti az újdonságot – lehetőség szerint korszerű, a gyerekek készségeihez sokkal jobban igazodó, valóban sokféle kompetenciát fejlesztő új tanulási technikák alkalmazásával, megváltozott tanári szerep mellett.

Moduláris oktatási program:

A moduláris oktatási program meghatározása

A tananyag kisebb, önmagában koherens részei a modulok, melyek az egyes tanórák anyagánál általában nagyobb, de a tanterv egészénél kisebb egységek. A modulok a tananyag egészén belül, azzal összehangolva saját, jól átlátható követelménnyel rendelkeznek, azonos didaktikai elveket kell, hogy kövessenek.

IKT-val támogatott tanóra.

Az információrobbanás századában az iskola új stratégiára kényszerül. Ma már nélkülözhetetlen, hogy gyermekeink az ismereteket a nekik legmegfelelőbb módon szerezhessék meg, ehhez felhasználva az olvasást, a média nyújtotta lehetőségeket, a digitális információ hordozókat, az interneten elérhető tudásbázisokat.

Az oktatás tematikáját és módszertanát úgy kell alakítani, hogy minden tárgy oktatása szervesen magában foglalja az informatika eredményeit, az adott témában felhalmozott ismeretek hatékony keresésének, begyűjtésének módszereit is.

A hangsúly már nem csak az alapvető informatikai ismeretek elsajátításán van, hanem az információs és kommunikációs technikák alkalmazásában rejlő szabadság megismertetésében, az innovatív szemléletmód széleskörű elterjesztésében.

El kell sajátítani a digitális oktatás technikáját, azt gyakoroltatni kell. Ki kell alakítani a Classroom csoportokat, felkészítve tanulóinkat a digitális oktatás (online oktatás) esetleges bevezetésére.

Pedagógiai Program

Fontos feladatnak tekintjük, hogy a tanulók képesek legyenek önállóan tanulni, rendelkezzenek információs kultúrával és személyes érdeklődésüknek megfelelő információkkal foglalkozzanak. A tanulóknak fel kell ismerniük, hogy a tudást ne egyszer megszerzett ismeretnek tekintsék, hanem igényük legyen arra, hogy ezt a tudást sokrétűen alkalmazzák, és folyamatosan fejlesszék. A tanulási közösségekhez és a társadalomhoz pozitívan hozzájáruló tanulók ismerjék fel az információk demokratikus társadalomban betöltött jelentőségét. Etikus legyen magatartásuk az információ és az információs technológiák irányában.

A tanítási órán változatos formában kerülhetnek felhasználásra az IKT eszközök

Itt két alapvetően eltérő módot különböztetünk meg a felhasználók alapján.

A felhasználó lehet a tanár.

A tanár felhasználhatja a számítógépet és az Internetet az oktatási folyamat különböző elemeiben.

A figyelem felkeltésére, a tanulási folyamat motiválására.

Az új ismeretet biztosító jelenségek, folyamatok (tárgyak, műalkotások, stb.) prezentálására.

A tények, jelenségek, folyamatok stb. sokoldalú elemzésekor.

A fogalomalkotás, következtetések megfogalmazásának elősegítésére.

A rendszerezés és rögzítés megkönnyítésére.

A tanultak alkalmazásakor. A teljesítmény értékelésekor, mérésekor.

A felhasználó lehet a tanuló.

A tanórán a tanulók bemutatják az Internet felhasználásával *elkészített házi feladataikat.*

A feladat sikeres megoldása mind az Internet nyújtotta lehetőségek, mind a számítógépes alkalmazások nyújtotta lehetőségek komplexebb felhasználását kívánja meg. Ennek beadási módja is változatos lehet. Akár nyomtatott formában, akár valamilyen adathordozón elfogadják a szaktanárok, de akár elektronikus levél formájában is elküldhetik hozzájuk. A feladatok megoldásának ez a módja már kipróbált és bevált.

A tanórán belüli illetve tanórán kívüli differenciálás megvalósítása kiemelt célként szerepel.

A különböző *oktató programok* lehetőséget nyújtanak a tanulóknak az egyéni tempó szerinti haladásra. Ezek használata mind a tanórán, mind a tanórán kívül lehetőséget biztosít a differenciálásra. Itt az eltérés a feldolgozás időtartamában és a tananyag mennyiségében is megmutatkozik.

Pedagógiai Program

Vonatkozik a differenciálás a *tanórai feladatokra, differenciált házi feladat adására, a korrepetálásokra, a szakköri munkára, a tehetséggondozásra, a versenyekre való felkészítésre, melyek esetében kitűnő lehetőséget biztosít a számítógép és az Internet lehetőségeinek felhasználása.* Az Interneten fellelhető oktatóprogramok elérhetőségét megosztjuk a gyerekekkel, így lehetőségük van az otthoni gyakorlásra, felkészülésre is.

A tantárgyak közötti integráció kitűnő eszközének tartjuk az IKT eszközök felhasználását az oktatásban.

A különböző oktató programokhoz készített feladatsorokkal a szaktanárok újfajta, önálló ismeretszerzésre készítetik a tanulókat.

1.2 Iskolánk kiemelt pedagógiai és oktatási területei és a kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata

1.2.1 Anyanyelvi nevelés (Anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztése)

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot. Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezünk és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie.

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával.

A tanulási kudarcok, az értés- meg nem értés gazdaságtalan időráfordításai alapvetően a magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással és számítógépezéssel szemben.

A szociális kompetencia fejlesztését szolgáló programcsomag bevezetésével az anyanyelvi kommunikáció is sokoldalúbban fejleszthető. A modulok feldolgozása során a szóbeli kifejezőkészség, a szövegértés, az olvasási készség, a drámajáték gyakorlására van lehetőség. Ezt segítheti, erősítheti a bevezetett moduláris oktatási program.

A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet.

Pedagógiai Program

Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli képességek színvonalának emeléséhez, valamint az értő olvasás segítségével tudományos ismeretek megszerzéséhez is.

Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását. Mindezt tudják alkalmazni a természeti, és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben. Törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kultúrált párbeszédet, vitát folytatni.

A tanulóknál növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi könyvek feldolgozásával.

Az olvasási szokások erősítése érdekében könyvtári órákat tartunk tanévenként két alkalommal minden osztályban.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

A fejlesztési feladatok szerkezete

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása.

Olvasás, írott szöveg megértése.

Írás, szövegalkotás.

A tanulási képesség fejlesztése.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről.

Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése.

Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történelmi érzék fejlesztése.

Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület

Tartalmában teljesen lefedi a legközvetlenebbül hozzá tartozó műveltségterületet. A szövegértés-szövegalkotás esetében a magyar nyelv és irodalom műveltségterületet fedi le.

A szövegértés-szövegalkotás kompetenciafejlesztés az eddig döntően kronologikusan szervezett irodalomoktatás és leíró nyelvtan tanítása helyébe az integrált nyelvi-irodalmi-kommunikációs képességfejlesztést szolgáló magyartanítást állítja.

Az anyanyelvi és irodalmi nevelés elválaszthatatlan egységet alkot.

Középpontban: a kommunikációs képességek fejlesztése, a működő nyelv vizsgálatán alapuló szövegértés-szövegalkotás.

Az átfogó magyartanítás az olvasást konstruktív (az olvasó a szavakból, mondatokból megkonstruálja, megépíti magában a szöveg által felidézett világot, valóságdarabot, jelentés-összefüggést), mozgósítható előismereteken (az előzetes ismeretek folyamatos és tudatos

mozgósításán) alapuló, cél által vezérelt, szelektív, erősen az olvasó motivációjától függő szövegértési tevékenységként kezeli.

A szövegértés-szövegalkotás program nem az irodalomtörténetet vagy a műfajelméletet „tantervesíti”, illetve „tankönyvesíti”, hanem abból indul ki, hogy a jó olvasóban bizonyos képességek potenciálisan működésbe lépnek, ezért elsősorban ezeket a képességeket kell tudatosan és módszeresen fejleszteni.

A képességfejlesztő és problémacentrikus irodalomtanítással megoldhatóvá válik, hogy a tisztán irodalomtörténeti szempontot az olvasóvá nevelés szempontja váltsa fel.

1.2.2 Idegen nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése)

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben.

A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Ennek érdekében:

- *A nyelvtanulás csoportbontásban történik.* Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra.
- Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket: differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás – valamint azt a lehetőséget a Klafszky Tagiskolában, hogy tanulóink az első osztálytól tanulják a német nyelvet.
- A Klafszky Tagiskolában első osztálytól választhatják a gyerekek a német nemzetiségi nyelvet.

Lényeges szempont, cél a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, a bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzététele.

A délelőtti kötelező foglalkozások mellett tehetséggondozás céljából szakköröket szervezünk különböző tematikával. (Nyelvvizsga-előkészítés, ország-ismeret, játékos nyelvi foglalkozások.)

Igény szerint nyelvvizsga előkészítő tanfolyamot szervezünk.

Célunk, hogy németországi és angliai tanulmányutat szervezünk érdeklődő tanulóink számára. A pályázatírás lehetőségeit kihasználva minél több szemléltető és segédanyagot szerzünk be a tanítási formák változatosabbá tételére érdekében.

Testvériskola keresésével, levelezéssel, valamint csereprogramok szervezésével kívánjuk szélesíteni a nyelvgyakorlás lehetőségét. Iskolánk a társadalmi és a szülői igényeknek megfelelő szintre kívánja emelni az idegen nyelv oktatását.

A fejlesztés célja

Pedagógiai Program

Az idegen nyelv-tanulás hatékonyságának növelése érdekében szükség van az iskolában folyó idegen nyelv-tanítási gyakorlat megújítására. A modernizációt a kompetencia alapú nyelvtanítási programok fokozatos bevezetésével és azok továbbgondolásával kívánjuk megvalósítani. Ez a **kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztését jelenti**. Ennek érdekében olyan **oktatási programcsomagok** kerülnek felhasználásra, melyek **figyelembe veszik a tanulók életkori sajátosságait, érdeklődését és ismereteit**; témakörök, beszédszándékok és szituációk köré szerveződnek; és **lehetővé teszik, hogy a tanulók értelmes cselekvések során, kommunikatív feladatok végrehajtása közben sajátítsák el az idegen nyelvet**.

A tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozásához és folyamatos fejlesztéséhez a következő **három szempontot** kell figyelembe venni:

- a tanulók és a társadalom szükségleteit
- azokat a tanulók által elvégzendő feladatokat, amelyek e szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlenek
- a feladatok elvégzéséhez szükséges, kialakítandó, fejlesztendő kompetenciákat

Legjellemzőbb módszerek és munkaformák az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésben:

- Felfedezés
- Megbeszélés
- Vita
- Dráma
- Játék
- Pár- és csoportmunka

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia szintjei:

Két szint:

Székhely intézmény:

- „A1” nyelvi szint: 6. évfolyam végére
- „A2” nyelvi szint: 8. évfolyam végére

Klafszky Tagiskola:

- “A2” nyelvi szint: 6.évfolyam végére
- “B1” nyelvi szint: 8.évfolyam végére

A programok tartalmi:

- Mese, mondóka
- Kreatív kommunikáció
- Projektek idegen nyelven
- Ötletek az Internet felhasználására a nyelvórán

A programok céljai:

- Beszédkészség és szövegértés fejlesztése – autentikus anyagokon keresztül
- Beszédkészség fejlesztése – tevékenységeken keresztül
- Integrált készségfejlesztés projektmunkában–tantárgyközi tartalmak felhasználásával
- Beszédkészség és szövegértés fejlesztése-autentikus anyagok keresésével és felhasználásával

A fejlesztés bizonyos szakaszai egységesen kerültek megtervezésre. A hatékony fejlesztés és célirányos alkalmazás érdekében kiegészítő programcsomagok használhatóak a kisebb egységekben való fejlesztés kipróbálásának, alkalmazásának érdekében.

1.2.3 Matematika oktatása (Matematikai kompetenciák fejlesztése)

Társadalmunk gyors technikai fejlődése, a gyors változások az alkalmazásképes tudást igénylik minden embertől.

A matematika oktatása során a legfontosabb, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapok problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.

Így kiemelt feladatunk:

- Biztos számolási készség kialakítása
- Reális, irreális eredmény felismerése.
- Problémahelyzetekben a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztése
- Gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresése
- Matematikai szabályok használata, felismerése a gyakorlatban.
- Adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése, elemzése

Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal.

A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.

A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar óra feladata.

Ennek a két alapkompeticiónak a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség.

A matematika iránt érdeklődő és tehetséges gyermekeinket versenyeken szerepeltetjük, amelyet felkészítés előz meg.

A matematikai kompetencia fejlesztési területei

Olyan tananyagszervezési-módszertani megoldásokat tartalmaz, amely lehetővé teszi, hogy a tanulókat bevonjuk a tudás- és készségsajátítási folyamatba; azaz átalakul a matematikatanítás egész folyamata. **Erős hangsúlyt kap a tevékenységközpontú módszertan.** Dominálja a folyamatokat a **játék és az eszközhasználat**, a megfelelő tanulási környezet kialakítása, a **kooperatív tanulási technikák** alkalmazása. Megteremtődik a lehetőség arra, hogy a tanulók saját tanulási tevékenységüket felidézzék, reflektáljanak rá.

A matematikatanulás alapja a cselekvő, személyes tapasztalatszerzés. A jó munkalétkör egyik feltétele a tévedés és a vita szabadságának biztosítása. A gyermeket tanítsuk és ne a tantárgyat!

A matematikai ismereteknek igen szigorú felépülési rendje van. Az egyes témák egymást feltételezik, egymást segítik, ezért ezek felépülésének logikájára fűzzük fel a pedagógus

Pedagógiai Program

munkáját. A fejlesztés különféle területei szintén illeszkednek egymáshoz. A tevékenységek rendjét döntően a gyermekek életkori és egyéni sajátosságai határozzák meg.

A **problémafelvetés**, ahol csak lehet, **életszerű helyzetekből indul ki**, amelyek a gyerekeket körülvevő világ jobb megértését segítik. Az egyes témakörök feldolgozása során a hagyományos módszerek mellett a számítógép használata is szerepet kap.

A „bemenet vezérlésű építkezés” a kezdő szakaszban a pedagógus számára jelöl ki feladatokat, és kisebb hangsúlyt kapnak a gyermekkel szemben támasztott elvárások. Elsősorban a haladás irányát kívánja kijelölni, és a fejlesztés várható eredményeit fogalmazza meg.

A kezdő szakasz végére körvonalazódik az elérendő minimális szint ahhoz, hogy a következő szakasz munkája biztonságosan elkezdhető legyen, körvonalazódnak azok a képességek is, amelyek a matematikatanulás folytatásának feltételét jelentik.

A matematikai tudás korszerű értelmezésének egyik fontos jellemzője, hogy az elsajátítás kritériumai között vezető szerepet kap az alkalmazás, a mindennapi életben előforduló szituációkban való alkalmazás képessége.

Az igazi változást a matematikai tudás kompetencia alapú értelmezése, fejlesztése és értékelése jelenti. Az egyik nagyon fontos feladatunk a teljes személyiség fejlesztésének messzemenő figyelembevétele. Gyermekkorban kell megalapozni az egész életen át tartó tanulás igényét.

A kompetencia alapú matematikatanítás a cselekvő, személyes tapasztalatszerzéssel kezdődik, és sok esetben még nem is lép túl rajta. Ha a kisgyerek megtanul helyzeteket, képeket, történeteket megfigyelni, ezeket rekonstruálni, eljátszani, lerajzolni, elmondani, leírni, jelekkel kifejezni, akkor megtette az első lépét a megismerés útján. Az absztrakció alapja a sokszínű, sokféle konkrétum megismerése. A problémák tárgyi tevékenységgel való, cselekvő megoldása lesz az alapja a gondolati problémamegoldásnak, a világ megértésének és a gondolkodás fejlődésének is.

A cselekvő tapasztalatszerzéshez és problémamegoldáshoz eszközre van szükség. Az eszközök egy része a gyerekek saját teste és természetes környezetének tárgyai, más része viszont határozott céllal készített taneszközök. Az eszközök használatát mindenkinek addig kell lehetővé tenni, ameddig a megfelelő képzettartalmak ki nem alakulnak a segítségükkel. A tanulás eszközeinek korai megvonása súlyosan veszélyezteti mind az ismeretszerzést, mind a gondolkodás fejlődését.

Fontos területeken lépünk előre: a fejlesztésközpontúság, az esélyegyenlőség megvalósítása és a köznapi életben és más műveltségterületeken való alkalmazás színterén.

A játék minden gyermek kedvenc szórakozása. A játék, mely komplex módon fejleszti az egész személyiséget, a rugalmas gondolkodást, a beszédképességet, az önálló alkotóképességet, az aktivitást fokozza. Játék – tapasztalás - tanulás, ennek a hármas egységnek az alkalmazása során kap a gyermek valóban hasznosítható ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a későbbi társadalmi beilleszkedéshez.

Pedagógiai Program

A tanulásszervezés alapszervezései/ tanári magyarázat, egyéni, de nem önálló munkáltatás, egyéni és önálló tanulás / mellett fontos szerepet kapnak a motiváló módszerek:

- Páros munka
- Csoportmunka
- Játék
- Szerepjáték
- Vita
- Kutató-felfedező módszer
- Kooperatív módszerek
- Projekt módszer

1.2.4 Informatika oktatása (Digitális kompetencia fejlesztése)

A XXI. században az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő – technikai fejlődéssel lépést tartó - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

Fő célunk tehát az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. Ennek eléréséhez fontos, hogy a tanulók folyamatos sikerélményben részesüljenek, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Ebből következik, hogy az informatika tanulása nem lehet öncélú - tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rá kell mutatnunk, s a tanulók elé ilyen komplex feladatokat kell kitűzni, és meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket, kompetenciákat is. A különböző tudományterületek, tevékenységek ma már feltételezik a gép készségszintű használatát, vagyis a géphasználat nem cél, hanem eszköz jellegű legyen. Az ismeretátadó és számonkérő pedagógus az ismeretek közötti eligazodást segítő, tanácsadó, az információt értékelni, abban kételkedni tudó tanulók nevelőjévé váljon. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. A leírt készségek elsajátítása akkor igazán eredményes, ha lehetőség szerint már az általános iskola alsó tagozatában elkezdődik a munka.** Így nyolcadik osztályig (éves szinten) heti egy órában tanulják a tantárgyat a diákok. A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, minden tantárgy hatékonyabb elsajátítását szolgáló, interneten elérhető, tankönyvekhez készített IKT-s szemléltető animációk, tanár által készített, vagy átvett interaktív tevékenykedtető, vagy gyakoroltató anyagok, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.

Gondolni kell azokra a tanulókra is, akiknek otthon nincs lehetőségük a gép használatára. A játékos oktató programok, CD-k a kezdeti bevezetésre kínálnak megfelelő megoldást. A kisebbek ezt más tantárgyak, vagy délutáni foglalkozások keretén belül vehetnék igénybe. A tanórákat nagyobb érdeklődés esetén kiegészíthetik a különféle alkalmazói és programozói

szakkörök, amik a differenciált oktatást segítik elő. A szakkörök beindítását előzetes felmérések előzzék meg.

*Az **IKT alapú pedagógia** azok hagyományos (instruktív) és konstruktív pedagógiai elveire épülő az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási módok, módszerek, amelyek alkalmazásakor az **IKT, mint eszköz és módszer jelenik meg a tanítás-tanulás folyamatában.***

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, atovábbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat -szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikusalkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

1.2.5 Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

Mit értünk szociális kompetencián?

A kompetencia az ismeretek, a képességek és a megszerzett tudás sikeres alkalmazásának együttese, a minden körülmény között eredményesen, hatékonyan alkalmazott tudás.

A szociális kompetencia minden olyan társas kompetencia, amely nélkül nem lehet sikeres az egyén szocializációja. A fejlett szociális kompetenciával rendelkező egyének könnyebben

Pedagógiai Program

lesznek egy közösség sikeres tagjai, s a fejlett szociális kompetenciával rendelkező egyénekből álló közösség maga is könnyebben lesz sikeres.

A szociális kompetencia fejlesztése a korszerű pedagógia elengedhetetlen része. Szükségessé teszik a társadalmi változások, a demokratizálódás, a globalizáció. Tanulóinkat olyan mértékű információ éri, hogy szűrés nélkül komoly zavart okozhatnak személyiségfejlődésükben. Képessé kell őket tenni a fontos információk kiválogatására, feldolgozására. Nagyon fontos, hogy kialakuljon bennük a döntésképeség, hiszen életük folyamán számtalan helyzettel találkoznak, amikor egy-egy döntéssel pozitívan, ill. negatívan befolyásolhatják jövőjüket. A különböző családi háttérrel, különböző képességekkel rendelkező egyének eredményes együttműködése lehet akár az egyén érvényesülésének alapfeltételei is, ezért ezzel a képességgel tanulóinknak rendelkezniük kell.

A szociális, életviteli és környezeti kompetenciák hosszú idő alatt, lassan kialakuló attitűdökből és képességekből épülnek fel. A pedagógiai munka során tudatosan fejlesztendő, s a hatások több év során olyan komplex tudássá és értékrenddé állhatnak össze, amely minden helyzetben, jól mobilizálható.

Cél:

A személyes és társas kompetencia fejlődésének a sokoldalú támogatása.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- Önismerettel összefüggő kompetenciák kialakítása
- Önállóság, hitelesség, magabiztosság, felelősségvállalás, érzelmek kezelése, törődés másokkal, tolerancia
- Társas kompetenciák fejlesztése
- Empátia, együttműködés, konfliktuskezelés, véleményalkotás, vitakészség, szociális érzékenység, feladatvállalás, kezdeményező-készség, önkéntesség, csoporthoz tartozás
- A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek elsajátíttatása
- Információkezelés, problémakezelés, kritikai gondolkodás, szabálykövetés, kreativitás, nyitottság.

Kulcsfontosságú feladat a szociális kompetenciák fejlesztésekor a kooperatív tanulásszervezés, projektek és a drámapedagógia alkalmazása a foglalkozásokon. Kiemelt feladat a differenciálás megjelenése a program során.

Az értékelés alapelvei:

A szociális kompetencia fejlődése érést jelent. Folyamat- jellegéből következik, hogy értékelésének összhangban kell lennie a fejlődés folyamatjellegével, a gyerek, az osztály önmagához viszonyított fejlődését állítva a középpontba.

A szociális kompetencia fejlettségének, állapotának értékelésekor a fejlesztő, minősítés nélküli értékelést alkalmazzuk, amely folyamatos, diák-diák, diák-pedagógus interakcióban zajlik, épít az önértékelésre és az önreflexióra, az adott teljesítményt értékeli, de tekintettel van a gyerek

Pedagógiai Program

egyedi személyiségére, aktuális állapotára, fejlettségi állapotot jelez, s egyúttal segíti a további fejlődést személyre szabottan, és a külső követelményrendszer elérésében a diáknak megfelelő módon ad támogatást.

A jól alkalmazott fejlesztő értékelés segítséget nyújt a tanuló egyéniségéhez legjobban illő tanulási stratégiák kialakításához, kiválasztásához. Elősegíti a reális énkép és önértékelés kialakulását. Szilárdabbá válik általa az egyes tanulók és az osztály egészének értékrendje.

1.2.6 Művészeti nevelés (Esztétikai és művészeti kompetenciák fejlesztése)

A művészeti nevelés is elengedhetetlenül, kiemelkedően fontos területe iskolánknak. Nemcsak az impozáns külső-belső iskolai környezet, de Jánossomorja kulturális adottságai is utat jelölnek ki számunkra. Így ennek a területnek a felvállalása egyben helyi sajátosságaink kihasználása is.

Tanulóinknak sokféle lehetőségük van tehetségük kibontakoztatására. Meghatározó az egyéni alkotótevékenység, de a művészeti nevelés lehetőséget ad csoportos munkára, közösségfejlesztésre is.

Pedagógusaink egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a művészeti tárgyak igényes oktatására, a tehetséggondozásra. Minderről színvonalas szerepléseink, kiállításaink, a versenyeken elért eredményeink tesznek tanúbizonyságot.

A művészeti nevelés területei:

- **Rajz, vizuális kultúra**

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ használatához, alakításához szükségesek.

A XXI. század társadalmának legnagyobb gondja a médiából a gyermekek felé korlátlanul áramló „információ”. Hatnak rájuk, tele vannak feszültséggel. Kiemelkedő szerep jut éppen ezért a média tudatos felhasználása megtanítja a gyermekeket látni, nézni, érteni filmet, plakátot, és kiadványokat készíteni. Mindezek a vizuális kultúra alapjait teremtik meg.

Ma már nem csak a visszaemlékezés lett sokkal inkább vizuálisabb vagy vizualizált, mint valaha, de maga a tapasztalás is. (A műholdas felvételektől az emberi test belsejéről készült képekig számos példát említhetnénk). A gyerekek ma már ismereteik jelentős részét iskolán kívül szerzik. Ebben éppen a televíziónak, mint audiovizuális médiumnak van meghatározó szerepe. Alapvető fontosságú tehát, hogy az iskola elősegítse azt, hogy a tanulók képesek legyenek a nagy mennyiségű (képi) információ minél magasabb szintű önálló feldolgozására, értelmezésére, értékelésére, a megfelelő szelekció elvégzésére.

1. Iskolai rajz órák

A vizualitás – az anyanyelvhez hasonlóan – szinte minden tantárgyban komoly szerepet játszik; ám a rajz és vizuális kultúra tantárgynak kifejezett célja a vizuális nyelv használatának megfelelő szintre emelése elsőtől nyolcadik osztályig.

A kommunikációs készség fejlesztése mellett kiemelten fontos általános nevelési cél a kreativitásra nevelés. A globalizáció, az információs technológia forradalmának korában a tudományos, technológiai változások oly mértékben felgyorsultak, hogy a speciális szakmai ismeretek, így az ismeretek szerzése szükségképpen nem korlátozódik az iskolára. A kreativitás és ezzel összefüggésben a nyitottság, a rugalmasság központi helyre kerültek.

Pedagógiai Program

A művészetek területén, az alkotóképesség fejlesztésére ebben a tantárgyban különösen jó lehetőség nyílik. Ezen a téren itt halmozódott fel a legtöbb nevelési tapasztalat, és a kreativitás fejlesztése itt nem csupán hangoztatott általános nevelési cél, hanem az értékelés során szempontként jelen van. Fontos azonban, hogy a „rajzói kreativitás” ne maradjon területspecifikus, hogy konvertálható legyen az élet minden területére, elősegítendő egy általános alkotó magatartás kialakulását, miáltal a tanulók képessé válhatnak majd önmaguk, saját életük alakítására.

Felső tagozaton a művészettörténeti ismeretek az egyetemes emberi értékekkel ismertetik meg tanulóinkat.

Alsó tagozaton a szociális kompetenciát fejlesztő programcsomagok sokoldalú lehetőséget biztosítanak a vizuális kultúra fejlesztéséhez. A modulok feldolgozása közben illusztrációkat, plakátokat készítenek különböző témákban. Így kreativitásuk, rajzi kifejezőképességük is fejleszthető.

2. Szakkör-verseny

Iskolánkban hagyományosan rajzszakkör működik, mely kiegészíti a tanítási órák tevékenységét. Ezeken a szakkörökön tehetséggondozás is folyik. Nyitottak az iskola bármely tanulója számára. A nyolcadikos tanulók felkészítése is ezeken a szakkörökön történik a művészeti iskolák speciális igénye szerint. Rendszeresen készülnek „műalkotások” kiállításokra, pályázatokra is.

3. Bemutatók - kiállítások

Az iskola épületéből fakadó lehetőséget és az iskola természeti környezetét is bevonjuk a kiállítások tartalmába. Így tehát van egy impozáns aula, ahol nagy méretű installációs megmutatkozásokra van lehetőség, az éves aktuális anyagot pedig májusban egy kiállítás keretében a helyi művelődési házban mutatjuk be.

1.2.7 Környezeti és egészségnevelés (Egészséges és környezettudatos életvitel)

Iskolánk különleges tárgyi adottságai:

- műemlék jellegű épületünk a Klafszy Katalin Tagiskola
- nagy, szépen gondozott növényekkel telepített udvar,
- sportpálya és játszóudvar
- tornacsarnok
- tanuszoda

megadják gyermekeink számára az egészséges és esztétikus tárgyi környezetet.

Az életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségterület feladata a tanulók környezettudatos tevékenységre való felkészítése is.

A szép és egészséges környezet önmagában is nevel a környezet védelmére, megóvására.

A mi feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük.

Környezeti értékeink, és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

Tanulóinknak meg kell ismerniük:

- az egészséges életmód előnyeit és lehetőségeit,
- a káros szenvedélyek leküzdésének módjait,
- az emberiség előtt álló ökológiai problémákat,
- az egészséges környezet kialakításának és védelmének lehetőségeit.

Nem kampányszerű akciókban rejlik a megoldás, hanem a mindennapi tevékenységünkben, a környezettudatos szokásrend kialakításában és mindennapi gyakoroltatásában.

Ezért iskolánk vállalja, hogy az iskola minden tevékenységi területén, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során folyamatosan építi a gyerekek napirendjébe a fenntarthatóság szemléletének erősítését.

1.2.8 Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód)

A testnevelésnek és a sportnak egyedülálló szerepe van a mozgatórendszer, a mozgásszabályozás fejlesztésében, a civilizációs ártalmak megelőzésében, a mozgásszervi elváltozások javításában. Sajátosan összetett műveltségi terület, mivel a mozgás az élet velejárója, nélküle nem képzelhető el semmilyen kognitív funkció működtetése.

Hozzájárul a személyiség harmonikus fejlesztéséhez, az egészséges életmód megalapozásához.

Széles körű elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek és készségek célszerű viselkedésbe integrálásával elősegíti a tanulók szocializációját. Előmozdítja a belső erőforrások mobilizálását, pozitívan befolyásolja az erkölcsi, akarati tulajdonságokat, az élet minőségét. Fejleszti az egyén esztétikai érzékét, tűrő- és alkalmazkodási képességét. Segíti a helyes önértékelés kialakítását, a teljesítménynek, mint értéknek a felismerését.

A testnevelés tanításunk célja, hogy fejlessze a tanulók mozgásműveltségét, cselekvési biztonságát, sikeres, aktív életvitelű embereket formáljon, akik örömet lelnek a különféle pszichomotoros tevékenységekben, elviselik a stresszt, a fizikai igénybevételeket, követik a szabályokat, igénylik és elfogadják a közösségi normákat, a megmérettetést és az értékelést. Iskolánk tárgyi feltételei teljes mértékben megfelelnek ezen célok megvalósításához. A tornacsarnok és az uszoda adta lehetőségek szinte korlátlanok a testmozgás, kulturált sportolási lehetőségek igénybevételéhez. Igaz, a Klafszyk Tagiskola csak egy tornaszobával rendelkezik, de a heti öt tanítási naphoz egyben az uszoda teljes mértékben a rendelkezésükre áll. A tanulók életkorából, alkatából és személyiségéből adódó különbségek szükségessé teszik a rendszeres differenciálást, valamint a tanórai teljesítmények megítélésében az önmagukhoz mért fejlődés szerinti értékelést.

Nagy súlyt fektetünk arra, hogy aktív és egyre tudatosabb testmozgással előzzék meg a tartási rendellenességek kialakulását, kerüljék a gerincoszlopot károsító helyzeteket és mozgásokat.

2013 szeptemberétől bevezettük a gyógytestnevelést.

A 2015-16-os tanévtől minden évfolyamon heti 5 testnevelés óra van, mely a 3. évfolyamtól kezdődően az úszásoktatást is magában foglalja.

2020 szeptemberétől bevezetésre került a mindennapos testnevelés keretében a néptánc oktatás. Az első évfolyamon kezdjük a néptánc oktatását, heti 2 órában. Terveink szerint felmenő

rendszerben folytattuk volna e mozgásforma kiterjesztését az intézmény minden évfolyamára, de jelenleg szakember-hiány miatt le kellett állítanunk ezt a folyamatot.

1.2.9 *Életvitel és gyakorlati ismeretek*

Alapelvek

Az **Életvitel és gyakorlati ismeretek** műveltségterület feladata a tanulók **környezettudatos tevékenységre** való felkészítése, a **technikai alpműveltség** megszerzéséhez szervezett keret biztosítása. A műveltségterület feladatai elsősorban azokra a mindennapi környezetből választott problémaszituációk gyakorlati megoldására irányulnak, amelyek elmélyíthetik a tanulóknál az őket körülvevő természeti, társadalmi és mesterséges környezet összefüggéseit. E műveltségterület általános feladata, hogy **növelje a tanulók tájékozottságát és kompetenciáit** az emberi létet meghatározó – állandóan változó, fejlődő – **mesterséges környezetben**. A **környezeti kompetencia fejlesztése gyarapítja a tanulók konstruktív életvezetési képességét**, az egyén társadalmi szempontból is értékes cselekvési hatékonyságát. Jelenlegi **technikai környezetünk** (háztartás, iskola, ipar, mezőgazdaság, közlekedés, sokféle egyéb szolgáltatás) bonyolultsága és a következő évtizedekben várható további fejlődése megköveteli, hogy a ma iskolásai megismerjék szűkebb és tágabb környezetük technikáját, természeti és társadalmi folyamatokkal való összefüggését, hasznosságát és veszélyeit.

Az Életvitel és gyakorlati ismeretek műveltségterület gyakorlatias felfogása (nemre és lakóhelyre való tekintet nélkül) **sikerélményekhez** is juttatja a tanulókat, mivel maguk is megtapasztalhatják, hogy az ember ismereteinek, gondolkodásának felhasználásával, kézzel, ügyességgel, különböző eszközök igénybevételével hozza létre azokat az **értékeket**, amelyek meghatározóak a ma emberének életében.

A műveltségterület **képességfejlesztő hatásai** a tanulók életkorának megfelelő módon, mértékben és szinten akkor érvényesülnek, ha a terület:

- felkészít a mesterséges környezetben való tájékozódásra (múlt, jelen, várható jövő, térbeli változások);
- megismerteti az ember alkotta környezet legfontosabb jellemzőivel;
- a megszerzett ismeretek alapján segíti, hogy a tanulók tudatos szemléletűvé és magatartásává váljon az emberi környezet és a természet védelme a technika segítségével;
- bemutatja az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket;
- értékeli a technika kultúrtörténeti jelentőségét;
- kialakítja, fejleszti a kritikus fogyasztói magatartást;
- fejleszti a problémakezelő képességet, az alkotóképességet, a kreativitást, amelyekkel a közvetlen környezet alakítható;
- megteremti a rendszerelemzési, a rendszerdiagnosztikai képességet;
- szintetizáló jellegénél fogva a tanulói alkotás folyamatában az alkalmazott tudás szintjére emeli, egységbe szervezi a különböző tantárgyak ismereteit;

Pedagógiai Program

- elvárja a műszaki kommunikációs eljárások alkalmazását;
- a kéz intelligenciájának fejlesztésével hozzájárul az intellektuális képességek alakításához;
- fejleszti a technikai fejlődésre való fogékonyságot, a technikai beállítódást;
- az emberi tevékenységek, az átélt alkotások és életpályák megismertetése révén hozzájárul a tanulók tudatosabb iskola- és pályaválasztásához.

A műveltségi terület a technikai kultúra területeit úgy közvetíti, hogy elemeit beépíti az **életviteli kultúrába** is. A tanulók életviteli kultúráját a mindennapi életben is hasznos ismeretek, tevékenységek köreinek tágításával; a természeti, társadalmi és humán dimenziók kapcsolatainak tudatosításával; a technikai környezetet strukturáló alapkategóriák kiemelésével, valamint a munkakultúra elemeinek (alkotás folyamata, igény, tervezés, döntés, szervezés, kivitelezés, anyagismeret, anyagmegmunkálás, eszköz, műveletek, gazdaságosság stb.) elsajátításával mélyíthetjük el.

Az **életviteli kultúrát** meghatározó fő területek a következők:

<i>termelési kultúra:</i>	anyag, energia, információ (eredete, termelés, elosztás, szállítás, fogyasztás, gazdálkodás), termelési rendszerek, termelési rendszerek;
<i>háztartási kultúra:</i>	háztartásökonómia, háztartási technológiák, lakáskultúra, háztartási gépek, háztartás-energia ellátó rendszerei,
<i>környezetkultúra:</i>	tárgyi környezet, épített környezeti rendszerek, agrotechnikai rendszerek, környezetgazdálkodás;
<i>közlekedéskultúra:</i>	közlekedés rendszere, közlekedési eszközök, közlekedési szabályok;
<i>gazdálkodáskultúra:</i>	tervezés, költségvetés, források, költség, haszon, elosztás, idő, beruházás, befektetés, technikai változás gazdasági, ökológiai és szociális hatásai, foglalkozási ágak, pályaeorientáció;
<i>egészségkultúra:</i>	életvitel, korszerű táplálkozás, baleset megelőzés, öltözködés, önellátás, ergonómia, pályaeartalmak;
<i>fogyasztói kultúra:</i>	termék, termékszerkezet, termékelemzés, áru, piac, marketing, reklám kereskedelem, fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztás, pénzgazdálkodás, takarékoság, gazdaságosság, minőség és biztonság;
<i>szabadidő-kultúra:</i>	művelődés, szórakozás, szórakoztatás, játék, személyes önmegvalósítás;
<i>információs kultúra:</i>	kommunikációs rendszerek, információs rendszerek, modellezés, mérés, vezérlés és szabályozás, automatizált rendszerek, robotika, technikai újdonságok befogadása.

1.2.10 Összegezve:

A kompetenciafejlesztés lényege, hogy ténylegesen olyan tudással, készségekkel és hozzáállással vétezzük föl a tanulóinkat, hogy az oktatásból kikerülve választ tudjanak adni az őket érő különféle kihívásokra, megtalálják a kielégítő megoldást problémáikra. A társadalom számára a megszerzett tudás alkalmazhatóságának kérdése kiemelkedően fontos. Így vált a kompetencia alapú teljesítményvizsgálat eredményeinek évenkénti értelmező elemzése, iskolánk számára kiemelten fontos feladattá.

Pedagógiai Program

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott *Nemzeti Alaptantervben* és a *Kerettantervben* leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban,

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk. Feladataink: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében.

- **A tanulók értelmi nevelése**

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

- **A tanulók érzelmi nevelése**

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- **A tanulók közösségi nevelése**

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével. A kultúrált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

- **A tanulók esztétikai nevelése**

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása. Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben.

- **A tanulók akarat nevelése**

Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása.

- **A tanulók nemzeti nevelése**

A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése.

- **A tanulók állampolgári nevelése**

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt.

- **A tanulók munkára nevelése**

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása.

- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**

A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

- **A tanulók környezeti nevelése**

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása.

- **A tanulók kreativitásának növelése.**

Örömmel végezzen el közösségben rá bízott feladatot. Legyenek építő ötletei, ne adja fel az első nehézség jelentkezésekor. Fogadja el társai javaslatait.

- **A tanulók gyakorlatiasságra nevelése.**

Képes legyen elméleti tudását minden nehézség nélkül a gyakorlatban alkalmazni, a gyakorlatban szerzett tapasztalatait a tanórákon rendszerezni.

- **A tanulók szervező képességének növelése.**

Rendszerezés, elemzés, irányítás, együttműködés, aktivitás, időbeosztás, tervezés képességének fejlesztése.

- **Előadó, meggyőző, szereplő képesség fejlesztése.**

Képes legyen határozottan, meggyőzően, sikerorientáltan előadni saját produktumát.

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből.

Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

A szociális kompetencia fejlesztésének bevezetése nagy hatással van a személyiségfejlődésre.

A munka során alkalmazott kooperatív tanulási módszerek következetes alkalmazása elősegítik a tanulók harmonikus személyiségfejlődését, s képessé teszi őket a társas együttműködésre.

A személyiség komplex fejlesztése magában foglalja az értelem művelése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztését is.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

Pedagógiai Program

- minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jól-létét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógus szakembernek támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösség-vezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja;
- egészségnevelő pedagógus;
- iskolaorvos, védőnő;
- diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős;
- napközis és tanulószobai csoportok vezetői.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Célja: A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, kirándulások, sportfoglalkozások)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diák-önkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Javaslatok a közösségfejlesztés egyes területeinek rövid megfogalmazására:

Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei:

Tanórák

- osztályfőnöki órák
- projektek
- tanórai kooperatív munka
- témahét
- életvitel és gyakorlati ismeretek
- idegen nyelv órák moduláris formában

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi
- tanulószoba
- szakkörök
- sportkörök

Pedagógiai Program

- témahét
- moduláris oktatás
- projekt
- három hetet meghaladó projekt

Tanórákon kívüli, diákok által (tanári segítőikkel) szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat
- iskolai ünnepélyek
- bálók (Gólyabál, Farsangi bál)

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdelutánok
- tanulmányi kirándulások
- Sítáborok
- Iskolakert működtetése a Klafszy Tagiskolában (A iskolakertet a Klafszy Tagiskola közössége kialakította pályázati, önkormányzati, illetve Szülői Szervezet által nyújtott támogatásból. Technika órákon, illetve tanórán kívüli foglalkozások keretében gondozzák az iskolakertet).

Megjegyzés: A tanórán kívüli, diákönkormányzat, szülői szervezet, iskola által szervezett programok munkaszüneti napokon is szervezhetők az intézmény vezetőjének hozzájárulásával. Ezeken a rendezvényeken a részvételt az iskola igazgatója kötelezővé teheti.

Iskolánkban a „*Határtalanul tanulmányi kirándulás*” a kiemelt iskolán kívüli programok egyike.

Résztevői: Iskolánk három hetedik osztálya.

Témája: A Jánossomorjára (Mosonszentjánosra, Mosonszentpéterre) 1947–1948-ban kitelepített szenci, nagyfödémesi és búcsi magyarok szülőföldjének felkeresése.

Céljai: A tanulók magyarságtudatának erősítése, a határon túli magyarság múltjának és jelenének megismerése. A három 7. osztály, illetve a jánossomorjai és a három szlovákiai magyar alapiskola közötti kapcsolatok kiépítése.

A Határtalanul pályázat keretében megszervezzük a Nemzeti összetartozás – Határtalanul című témanapot. Helyét, idejét, felelősét az iskola éves munkaterve tartalmazza.

A tanulók közössége: Diákönkormányzat

A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákközgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját.

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

Pedagógiai Program

- saját működéséről;
- a működéséhez biztosított pénzeszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;
- a tájékoztatási rendszer szerkesztőségének, tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.

Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a kollektív gondolkodásmódot.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejtésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelemre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- helyes értékítélet kialakítására
- közvetlen környezetünk (iskola) megóvására
- környezettudatos szellemben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

Alakítsa ki:

- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékoság)
- az empátiás kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét.

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik.
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus:

Pedagógiai Program

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést,
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép
- adjon átfogó képet a munka világáról
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését

Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- Tanulmányi kirándulások
- Osztálykirándulások
- Sítáborok
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- Saláta nap
- Ünnepek, megemlékezések
- Klubdelutánok
- Farsang
- Mikulás
- Karácsony
- Ünnepes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása)
- Ünnepes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Kézműves foglalkozások Karácsonykor és Húsvétkor
- Madarak-Fák Napja
- Kapcsolat más iskolákkal
- Osztályok közötti versenyek
- Iskolák közötti versenyek
- Aktív szülői részvétel: Alapítványok, Szülői Szervezet
- Klafszy-nap (tagiskolai spec.)

Ezen modul programjai közt megtalálhatóak az idegen nyelvű projektek, melyekből adódik, hogy:

- Egy téma, probléma a tanulók által kiválasztott és elfogadott legyen, a megoldása csoportban történjen.
- A közös alkotás kohéziós erővel bír, erősíti az együvé tartozás élményét.
- A siker a kollektivitástól, a felelős együttműködéstől függ.
- A csoport tagjai nincsenek versenyhelyzetben, az együttműködésen van a hangsúly.

1.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.5.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló

Pedagógiai Program

feldolgozása, szakkörök, házi-, körzeti -, megyei és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

A tanulóifjúság jelentős része gyenge fizikumú, nem természetes számukra az egészséges szellemi fejlődéshez elengedhetetlen rendszeres testmozgás. A testnevelés óra követelményeinek számonkérése nagyban hozzájárulhat a fizikai állapot és ezáltal a szellemi teljesítmény javulásához. Ugyanezt a célt szolgálja a sportkör és a számtalan iskolai sportverseny is.

A közösségi vezető szerepre elsősorban „születni kell”. Lényeges, hogy a vezető szerepet felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek megbecsülését és bizalmát élvezze. Folyamatosan keresni és képezni kell az utódaikat, akik a távozó nyolcadikosok helyét majd átveszik az iskola tanulóinak képviselőjében. A tanulói képviselőt az iskolában a DÖK látja el.

A szervezett, eredményes munkában nagy szerepe van a DÖK összekötő tanárnak.

Feladataink, tevékenységeink:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építő jellegű legyen,
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása;
- a versenyzés etikájának megtanítása;
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együttérző, támogató szerepköre;
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;
- biztató értékelés;
- differenciált feladatok adása;
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók;
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padsorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok differenciálása;
- órai gyakorlaskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés)
- Idegen nyelv oktatása moduláris formában

Az idegen nyelvű projektek, az internet felhasználása a nyelvtórán hozzásegíti a tanulókat tehetségük és képességeik kibontakoztatásához.

A tényszerű ismeretek mellett, az ismeretek megszerzésének folyamata, a kivitelezés módja válik hangsúlyosabbá.

Pedagógiai Program

Fontos a pontos megfigyelés, a jó szervezés, a választott megközelítési mód szellemessége és eredetisége, a kreativitás.

- Új tanulásszervezési eljárások: kooperatív tanulás, drámapedagógiai eszközök használata

A könyvtári tevékenység fontos színtere e témának is:

- könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, egyéni kutatómunkák részére
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása
- „csendes” olvasó órák egy-egy osztály számára – főleg olvasótermi könyvekkel
- műsorok összeállítása a források felhasználásával
- egyéni illetve kiscsoportos beszélgetések
- internet-használat kutatómunkához.

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a pedagógusok szervezeten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók az emelt követelmények szerinti oktatás folyamán, nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van. Kollégáink és diákjaink akkor is végzik e tevékenységet, amikor nincs mód arra, hogy a tevékenységre fordított munkát az intézmény anyagilag is honorálja.

A tehetséggondozás céljai intézményünkben:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása,

A tehetséggondozás feladatai intézményünkben:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, verseny-előkészítő foglalkozások,
- hátrányos helyzetű diákok számára szervezett felzárkóztató foglalkozások,
- szakköri foglalkozások.

Intézményünk tanulóit tehetséggondozás és a versenyhelyzetre való felkészítés céljából a következő versenyeken kívánjuk indítani:

- Bebras: Nemzetközi informatikai és számítógép.készség verseny
- Körzeti matematika verseny
- Rejtvénymatek
- Arany János magyar verseny
- Simonyi Zsigmond helyesíró verseny
- Irodalmi, nyelvhasználati csapatverseny

Pedagógiai Program

- Vers-és prózamondó verseny
- Fekete István kompetenciaalapú irodalmi csapatverseny (Móvár)
- Móra Ferenc vers- és novellairó verseny
- Országos német nyelvi verseny
- Országos angol nyelvi verseny
- Gárdonyi Fordító verseny (német-angol)
- „Deutsch macht Spass” német nyelvi verseny
- TITOK London Bridge angol tesztverseny
- Barsi Ernő népdaléneklési verseny
- Angol szavalóverseny
- Teleki Pál országos földrajz verseny
- „Leselkedő” természetismereti vetélkedő
- Hatvani István fizikaverseny
- Holenda Barnabás matematika verseny
- Katalin napi énekverseny (Klafszky)
- Cziráki Lajos komplex képzőművészeti verseny
- Schiller német nyelvi szavalóverseny
- Körzeti tanulmányi verseny alsósoknak (Hegyeshalom)
- Mezei futóverseny (Móvár)
- Diákolimpiai sportversenyek (labdarúgás, teremfoci, kézilabda, úszás, atlétika,asztalitenisz)

1.5.2 A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkózásának elősegítése

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődjön.

Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés!

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy szintjükhöz mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink:

- tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük,
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat,
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás,

Pedagógiai Program

- logopédusunknak, pszicho-pedagógusainknak napi kapcsolatuk van a gyerekekkel, s szaktanáraikkal rendszeresen megbeszélik az aktuális problémákat. Kölsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről,
- tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,
- tanulópárok kialakítása,
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon,
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,
- egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé),
- a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adjunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre (szaktárgyi, nyelvi, művészeti, sport szakkörök)
- projektoktatás

A projekt mint pedagógiai módszer hatása a tanulók felzárkóztatására:

Növekszik az önbizalom, a magabiztosság, amely újabb cselekvésre ösztönöz.

A csoportmunkák során erősödik az egymásra figyelés, a periférián lévő tanulók is bekapcsolódhatnak a közös tevékenységbe. A moduláris oktatás során alkalmazott tanulásszervezési módok lehetővé teszik a lassabban haladó tanulók számára is a sikerélményt.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka.

Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

Az óvodákból a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk.

Ezt a munkát segíti a Nevelési Tanácsadó által kihelyezett főállású logopédus, aki folyamatosan foglalkozik a beszédhibák korrekciójával.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. Ebben az időszakban már sok kisgyerek jár a dyslexia, dysgraphia prevenció foglalkozásokra. A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében alsós fejlesztő pedagógusunk minden év októberében elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök eszmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáknak a

Pedagógiai Program

gyermeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a vizsgálatok szükségességéről, és a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás;
- heti 2 korrepetálási óra évfolyamonként;
- felzárkóztató órák – napközi otthonos foglalkozás keretében;
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal;
- ingergazdag környezet kialakítása;
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése;
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése;
- ok-okozati összefüggések feltárása;
- negatív környezeti hatások kiszűrése;
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- családlátogatások;
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

1.5.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

Legfontosabb feladatunk a prevenció.

Pedagógusaink és fejlesztőpedagógusaink segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében a gyermeket tanító kollégák körében.

Pedagógiai Program

- Differenciált bánásmódot biztosítunk, segítjük tanulóinkat önértékelési problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Részképességzavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztő pedagógusok)

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére fejlesztő pedagógusaink a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő foglalkoztatásokat is tartanak.

A szociális kompetencia fejlesztése segíti a beilleszkedési zavarral vagy magatartási rendellenességgel küzdő gyerekek beolvasztását a közösségbe, hiszen a kooperatív tanulási módszerek segítségével biztonságban érzik magukat, nem félnek a kudarctól, mert számíthatnak társaik segítségére.

A kompetencia alapú oktatás implementációja segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.

Tevékenységformák:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése.
- Az alapozó időszak elnyújtása.
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

A tanulásban akadályozott tanuló iskolai munkáját a sérüléséből következő teljesítményével kapcsolatos és személyiségbeli jellemzők befolyásolják. A többiekhez viszonyítva lassabban dolgozik, fáradékonyabb, figyelmét rövidebb ideig képes összpontosítani. A sajátos nevelési igényű tanulók számára hatalmas húzóerőt jelent, ha egy osztályba járhatnak testi, érzékszervi és intellektus tekintetében egészséges társakkal.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

1.5.4 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Tanulóink között egyaránt megtalálható a jól szituált és a társadalom peremén élő családból származó gyermek. Egyre több a csonka család.

Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek és családok sorsát.

Elsősorban a megelőzésre helyezük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- törekszünk a „másság” elfogadtatására;

Pedagógiai Program

- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal;
- a rászorulókat a segítség elfogadására;
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;
- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket;
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódunk a dohányzás, alkohol, drog, AIDS elleni programokba;
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképeség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást;
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulóknál egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk;
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólnunk a szülői értekezleteken és fogadó órákon;
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük;
- az étkezési, a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) odaítélésekor a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

Évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal,
- védőnővel,
- családgondozóval,
- fejlesztő pedagógussal, logopédussal,
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival.

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- segélyek kiadása a költségvetési keretek figyelembevételével.

Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális és sportprogramok, vetélkedők szervezésével.

Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.

Választékos szakköri kínálatunk, ahová célzatosan irányítjuk a gyermekeket a szabadidő hasznos eltöltése végett.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk.

Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő Központtal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval.

Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.

A krízishelyzetekkel küzdő gyermekeknek és családoknak segítséget nyújtunk segélyek formájában, illetve a megfelelő segítő szervezet bevonásával.

1.5.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tapasztalható, hogy fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulóink száma.

Mi is ismerjük a jelenséget, és különböző módon segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot.

A mai társadalomban az emberek illetve a családok anyagi helyzete különböző.

A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év eleji tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.

Amennyiben otthon a gondok sokasodnak, a szülők is türelmetlenebbek, nyugtalanabb háttérből kerül hozzánk a tanuló.

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve – akár átmenetileg is – hátrányos helyzetűek.

Mindezek ismeretében tudjuk megtervezni minden év végén a következő tanév várható feladatait.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe.

El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás,
2. Önismereti csoportok létrehozása, működtetése,
3. Drog- és bűnmegelőzés,
4. Mentálhigiénés programok,
5. Pályaorientációs tevékenység,
6. Táborozások, kirándulások, országjárások,
7. Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,
8. Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés,
9. Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
10. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,

Pedagógiai Program

11. Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon,
12. Étkezési támogatás elveinek, mértékének meghatározása.

1.6 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

1.7 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A hivatalos kommunikációs felület a KRÉTA rendszer, vagyis Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer.

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés: alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;

- **megvalósulási formái** a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- **feltétele** a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Elvárásaink a szülők felé:

A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,

Pedagógiai Program

- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban
- előadások szervezése igényelt téma szerint
- pályaválasztási tanácsadás
- Szülői Szervezeti megbeszélések (évente legalább 2 alkalommal)

A szülők részvétele, bevonása a témahét programjaiba:

A szülői közösség támogatásának megnyerése.

A szülők tájékoztatása.

Előadás.

Üzemlátogatás.

Kirándulás.

Közös délután.

A tapasztalatok ismertetése a szülői közösséggel.

A szülő kérheti:

- Gyermeke napközi otthonos ellátását
- Megfelelő ok esetén gyermeke felmentését egyes tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,
 - fejlesztő pedagógustól,
 - iskolatitkártól
 - az iskola vezetőitől.

A diákok legfőbb képviselői fóruma a DÖK.

A DÖK segítő tanár segítségével rendszeresen ülésezik, tagjai az osztályok által választott DÖK felelősök. A diákok kéréseit, problémáit közvetítik az iskola vezetősége felé.

Segítséget nyújt a diákprogramok szervezésében.

A Szülői Szervezet aktív segítője az iskolának. Tagjai az osztályok szülői munkaközösségének vezetői, akiket a szülők választanak év elején.

1.8 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.8.1 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozóvizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kéri az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója *különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt köteles kikérni az igazgatóhelyettesek véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor *különbözeti vizsgát* nem írunk elő. Az átvételkor *különbözeti vizsga letétele* akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a *különbözeti vizsgát* a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltléssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

1.10 A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi kérelmek elbírálása során előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola

Pedagógiai Program

székhelyén van, illetve akinek különleges helyzete azt indokolja. *Különleges helyzetűnek* tekintjük a jelentkezőt akkor, ha testvére is iskolánkba jár, ha szülője az iskola alkalmazottja.

2 Az intézmény helyi tanterve

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

Választott kerettanterv: Az *Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet* által közzétett kerettantervet adaptáltuk.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan/ <i>Etika, hit-és erkölcstan</i>	1	1	1	1
Környezetismeret		1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat / <i>Technika és tervezés</i>	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	24	25	25	27

Pedagógiai Program

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Első idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan/ <i>Etika hit-és erkölcstan</i>	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret/ <i>Természettudomány</i>	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia–egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret				
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika/ <i>Digitális kultúra</i>	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat/ <i>Technika és tervezés</i>	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki/ Közösségi nevelés</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Kékkel jelölve a 2020 szept.-ben 1. és 5. évfolyamon bevezetett új NAT szerinti óraszámok és tantárgy elnevezések.

Pedagógiai Program

A Körzeti Általános Iskola székhely intézményének óraterve:

	2020- től	2021- től	2022- től	2023- től	2020- től	2021- től	2022- től	2023- től
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Kötelező								
Magyar(nyelv és irodalom)	7	7	5	5	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Angol/Német				2	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Kémia							1	2
Földrajz							2	1
Ének	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Állampolgári ismeretek								1
Dráma és színház !!							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
ebből Úszás			1	1	2	2	1	1
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező összesen	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon felh.								
Angol/Német			2		1	1	1	1
Hon és népismeret						1		
Környezetismeret				1				
Matematika	1	1						1
Magyar(nyelv és irodalom)	1	1		1				
Dráma és színház							1	
Informatika								
Úszás								
Szabadon felhasználható összesen	2	2	2	2	1	2	2	2
ÖSSZESEN:	24	24	24	25	28	28	30	30
Kötelező:	22	22	22	23	27	26	28	28

Pedagógiai Program

Max:	24	24	24	25	28	28	30	30
------	----	----	----	----	----	----	----	----

A Körzeti Általános Iskola székhely intézményének óraterve a 2020-2021-es tanévben

Az emelt nyelvi óraszámot nem választó tanulók heti egy órában tanulás-módszertani, kompetenciafejlesztő foglalkozáson vesznek részt.

Pedagógiai Program

Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Klafszy Katalin
Tagiskolájának óraterve 2020-21. tanévtől felmenő rendszerben
(készült: 2020.09.01.)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai															
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	2020/21.		2021/22		2022/23		2023/24		2020/21.		2021/22		2022/23		2023/24	
	s.n.	n.n.	s.n.	n.n.	s.n.	n.n.	s.n.	n.n.	s.n.	n.n.	s.n.	n.n.	s.n.	n.n.	s.n.	n.n.
Magyar nyelv és irodalom	7	6	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4	3	3	3	3
Nemzetiségi nyelv és irodalom		5		5		5		5		5		5		5		5
Első idegen nyelv							3		3		3		3		3	
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek									2	2	2	2	2	2	2	2
Honismeret											1	1				
állampolgári ismeretek															1	1
Nemzetiségi népismeret		1		1		1		1		1		1		1		1
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1								
Természettudomány									2	2	2	2				
Kémia													1	1	2	2
Fizika													1	1	2	2
Biológia													2	2	1	1
Földrajz													2	2	1	1
Ének-zene	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Pedagógiai Program

Dráma és színház																
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Úszás					1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Közösségi nevelés (ofő.)									1	1	1	1	1	1	1	1
Ennyi óra van		26		25		26		26	24	29		29		30		32
Kötelező alapóraszám	22	22	22	22	22	22	23	23	27	27	26	26	28	28	28	28
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	2	1	2	0	1	0	2	0	2	0	2	0
Term.ism.																
Matemat.																
Magyar ny.és irod.		1		1												
Inform.																
Korr.																
Maximális órakeret	24	24	24	24	24	24	25	25	28	28	28	28	30	30	30	30
Maximális nemz. órakeret		27		27		27		28		31		31		33		33
Lehetséges nemz. órakeret		27		27		27		28		31		31		33		33

Helyi tantervek:

[Magyar 1-4](#)
[Testnevelés 1-4](#)
[Vizuális kultúra 1-4](#)
[Ének 1-4](#)
[Környezetismeret 1-4](#)
[Technika és tervezés 1-4](#)
[Etika 1-4](#)
[Matematika 1-4](#)
[Német 3-4](#)
[Angol 3-4](#)
[Magyar nyelvtan 5-8](#)
[Irodalom 5-8](#)
[Történelem 5-8](#)
[Digitális kultúra 5-8](#)
[Matematika 5-6](#)
[Matematika 7-8](#)
[Technika és tervezés 5-7](#)
[Természettudomány 5-6](#)
[Földrajz 7-8](#)
[Kémia 7](#)
[Kémia 8](#)
[Biológia 7-8](#)
[Fizika 7-8](#)
[Testnevelés 5-8](#)
[Ének 5-8](#)
[Német 5-8](#)
[Angol 5-8](#)
[Vizuális kultúra 5-8](#)
[Etika 5-8](#)
[Állampolgári ismeretek 8](#)
[Hon és népismeret 6](#)
[Dráma és színház 7](#)

2.2 *Az alkalmazott tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei*

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév második szülői értekezletén tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Az iskola – pénzügyi lehetőségeihez mérten – fenntartói költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a nehéz helyzetű tanulók –az osztályfőnök javaslata alapján – ingyenesen használhatják.

Az információs bázis a minőségelvű rendszer fontos eleme, amely segít a biztonságos tankönyvkiválasztásban. Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. A tankönyvválasztás olyan piaci jellegű szabályozó, amely elősegíti, a jövőben még inkább megvalósítja a minőségelv érvényesülését.

Az iskolai tankönyvhasználat sarkalatos pontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óratervezésében
- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei
- a tankönyv, mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása
- a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.

Pedagógiai Program

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

2.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.3.1 Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

2.3.2 A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

2.3.3 Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

2.3.4 A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra. mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.4 *Mindennapos testnevelés*

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

A mindennapos testnevelés felmenő rendszerben való bevezetését elkezdtük a 2012-2013-as tanévben, olyan formában, hogy órarendbe beépítettük mind az öt tanórát. Egy tornacsarnokkal, illetve egy uszodával rendelkezünk, továbbá egy gumi borítású sportudvarral. A terem függönnyel ketté választható, ezáltal egyszerre két osztálynak tudunk órát tartani. Harmadik évfolyamtól kötelező úszásoktatást tartunk, egy testnevelés óra keretében. A Klafszyk Tagiskola számára is biztosítjuk az uszoda használatát.

2.5 *A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai*

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoporthoz számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson.

Egyéb foglalkozás alatt a korrepetálásokat, felzárkóztatásokat, tehetséggondozást, szakköröket, illetve a napközis és tanulószobai ellátást értjük. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

2.6 *A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések*

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Felmérjük a tanulók valódi körülményeit a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítségének formái:
 - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
 - kedvezményes ebéd biztosítása,
 - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

Pedagógiai Program

A fenti feladatok összefogását *az osztályfőnök végzi*, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

2.7 Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés követelményei és formái

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének célja: a diagnosztikus visszajelzés.

Feladatai:

- a tanulócsoporthoz tartozók eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Módjai:

- **Szóbeli felelet:**
Az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- **Írásbeli beszámoltatás:**
Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.
- **Gyakorlati számonkérés:**
A kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.
- **Önálló kiselőadás:**

Pedagógiai Program

Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása

- **Órakozi munka:**
Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- **Versenyeken való eredményes részvétel**

IKT-val támogatott mérés-értékelési tevékenysége

Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a tanár és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Lehetőségek:

- számítógép segítségével kitöltött tesztek, más, értékelésre alkalmas feladatok megoldása (önértékelési, központi kiértékelési lehetőséggel)
 - bemeneti (a tanóra elején) mérés (pl. annak megállapítására, hogy a tanulók felkészültsége megfelelő szintű-e az új tartalom befogadására, elsajátítására)
 - fejlesztő célú mérés, értékelés (a tanóra során ellenőrző feladatok megoldása a továbbhaladás, illetve a megértés, elsajátítás szintjének ellenőrzésére)
 - összegző, szummatív értékelési eljárások alkalmazása a tanulók teljesítményének, tudásszintjének mérésére
 - számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, VHS, DVD, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a tanórán a mérési-értékelési folyamatban
 - aktív tábla, szavazógépek alkalmazása.
 - csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tevő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.)
 - mérési, értékelési eljárásban internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (SDT, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.)
-
- **A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél**
jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen;
 - **Magatartásának értékelésénél**
példás, jó, változó, rossz;
 - **Szorgalmának értékelésénél**
példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor szóveges értékelést alkalmazunk.

Pedagógiai Program

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

Jeles:

- ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

- ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

Közepes:

- ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait. Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

- ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

- ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

A feleltetés lehet szóbeli, vagy írásbeli

A szóbeli felelés függ: beszédképességtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését, vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevésbé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.

Az írásbeli feleltetésnél a tanulóknak önállóan kell gondolkodni, a hibára nem figyelmeztet azonnal a tanár.

Fontos, hogy a tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolóra.

A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontoz, és eligazítást ad, ezért lehetőleg **egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor.**

A hátrányos helyzetű tanulókat elsősorban a felkészülésben és az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében kell segíteni.

Pedagógiai Program

Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékeli, és ne a jegyek középarányosaként jelentkezzen.

Jelest kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert maradéktalanul teljesíti. Akinek a tanév során egy tantárgyból csak jeles osztályzata van, kitűnő minősítést kaphat.

Ha a tanuló a tantárgyi követelményeken felül plusz feladatot vállal, versenyeredményei kimagaslóak, tantárgyi dicséretet kaphat. Ebben az esetben, a bizonyítványban a jeles osztályzat mellé egy „d” betűt kell írni és a jegyzet rovatba fel kell tüntetni: „..... tantárgyból dicséretben részesül”.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Formái:	Tartalma:	Megíratás módja, rendje, korlátai:
Év eleji felmérés	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megírátható
Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozatot összefoglalásnak kell megelőzni és a megíratás időpontját, témaköreit a diákokkal előre tudatni kell.
Év végi felmérés	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni.

2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, a tananyag megerősítését szolgálja.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

Az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen, vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat javítatjuk.

Differenciált formában, szükség esetén otthoni gyakorlásra feladatokat biztosítunk.

A felsős tanulószobai illetve napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék, beleértve a projektekhez kapcsolódó, kötelezően elvégzendő kutatómunkát.

Ehhez a nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak korlátozott mértékben adható házi feladat!

2.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, a technikát a nemzetiségi német nyelvet, bizonyos évfolyamokon a matematikát, a magyart, a *Köznevelési Törvény 4. számú melléklete* alapján, útmutatása szerint. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. Mivel választhatnak tanulóink két idegen nyelv között, amit már harmadik évfolyamtól bevezetünk, a központi iskolában nyelvórákon a két párhuzamos osztályt három vagy négy csoportra osztjuk aszerint, milyen az évfolyam létszáma. Tehát egy időben folyik az adott évfolyamnak a német és angol oktatása. A Klafszy Tagiskolában a nemzetiségi németet és a normál német nyelvet oktatjuk egy időben, csoportbontásban. Az informatikát a gépek korlátozott száma miatt kell megbontanunk. Ezt a tantárgyat párosítjuk adott esetben más tantárgyakkal, órarend-technikai szempontok figyelembevételével.

2.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

Pedagógiai Program

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon az MDSZ által kifejlesztett *Netfit* rendszer alkalmazásával. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt Netfit alapmérései az alábbiak:

- **Testösszetétel és tápláltsági állapot**

A testösszetétel jellemzése a testtömeg-index (body mass index - [BMI](#)), a testzsír-százalék (percent body fat - [PBF](#)) és a derék-csípő arány (waist-hip ratio - [WHR](#)) mérése során kapott adatokra épül. A vizsgálatot a testtömeg és a testmagasság mérésével célszerű kezdeni, ami szükséges a testtömeg-index kiszámításához. Ezt követheti a derék és a csípő kerületének mérése és a derék-csípő arány számítása. Végül a MDSZ által biztosított bioimpedancia-analizátor segítségével a testzsír-százalék mérést végezzük el.

- **Ütemezett hasizom teszt**

Kiinduló helyzet: A tanuló hanyattfekszik egy szőnyegen, térdeit kb. 140°-os szögben behajlítja, talpait a talajon tartja kissé nyitott helyzetben, karjai a törzse mellett vannak, tenyere a talaj felé néz, az ujjai nyújtva, feje a talajon. A kiinduló helyzetet felvétele után a térd egy mérőcsíkot helyez el a tanuló behajlított lábai alatt úgy, hogy ujjja éppen érintse a mérőcsík hozzá közelebbi szélét. Feladat: A tanulónak a lehető legtöbb szabályos hasprést kell végeznie a hanganyag által diktált ütemben (1 db hasprés / 3 mp) hajlított térdekkel úgy, hogy lapockáit a talajról elemelve, ujjait a talajon előre csúsztatva érinti meg a mérőcsík távolabbi szélét, miközben sarkai folyamatosan érintik a talajt. A teszt addig tart, amíg a tanuló el nem éri a maximális ismétlésszámot (75 db), vagy már nem képes több hasprést teljesíteni a helyes technikával, illetve másodjára téveszti el az ütemet. A helyes végrehajtások számát a térd számlója, és figyelmezteti a hibákra.Értékelés: A teszt eredményét a teljes ismétlések száma adja.

- **Törzsemelés teszt**

Kiinduló helyzet: A tanuló hason fekvésben helyezkedik el egy szőnyegen úgy, hogy a lábujjai a talajon vannak, kezeit pedig a combjai alá teszi. Feladat: A tanuló lassú ütemben megemeli a törzsét, és miközben folyamatosan a szemével egy vonalban elhelyezett jelölőtárgyat nézi, tehát fejét egyenes vonalban tartja a törzs meghosszabbításaként. A törzs emelt helyzetét egészen addig megtartja, amíg térd le nem méri egy vonalzó vagy mérőrúd segítségével talaj és a tanuló álla közti távolságot. Ügyelni kell arra, hogy a hátrahajlítás ne legyen túlzott mértékű! Értékelés: A tesztet kétszer kell végrehajtani és a jobbik eredményt kell feljegyezni centiméteres pontossággal. (A 30 cm-nél jobb eredményt is 30 cm-ként kell rögzíteni!)

- **Ütemezett fekvőtámasz teszt**

Pedagógiai Program

Kiinduló helyzet: A tanuló vállszélességű fekvőtámaszban helyezkedik el, kezei előre néznek, ujjai nyújtottak, lábai egyenesek és kissé nyitottak, lábujjain támaszkodik. (A teszt hanganyagának indításáig térdelőtámaszba ereszkedhet!) **Feladat:** A tanuló maximális számú karhajlítás-nyújtást igyekszik végrehajtani a hanganyag által diktált ütemben (1 db karhajlítás-nyújtás / 3 mp), törekedve arra, hogy teste folyamatosan egyenes vonalban maradjon, és a karhajlítás mélysége minden ismétlésnél kb. 90°-os legyen. A teszt addig tart, amíg a tanuló el nem éri a maximális ismétlésszámot (86 db), vagy már nem képes több karhajlítás-nyújtást helyes technikával végrehajtani, magáll, illetve másodjára téveszti el az ütemet. A helyes végrehajtások számát a társa számolja, és figyelmezteti a hibákra. **Értékelés:** A teszt eredményét a teljes ismétlések száma adja.

- **Kézi szorítóerő mérése**

Kiinduló helyzet: A tanuló az ügyesebbik kezébe veszi a kézi dinamométert, karját mélytartásba engedi úgy, hogy a kézfej és az alkar egyenes vonalban legyen. **Feladat:** A tanuló az ügyesebbik kezével megpróbálja összeszorítani a kézi dinamométer markolatát maximális erő kifejtéssel és megtartani két másodpercig. A tesztet egyenes csuklóval és egyenes, határozott mozdulattal kell végrehajtani, gyors rángató mozdulatok nélkül, illetve nem szabad a teszt végrehajtása közben a kart felemelni a és/vagy a mérőeszközt a testéhez szorítani. A tesztet kétszer kell végrehajtani az ügyesebbik kézzel, a két kísérlet között egy rövid szünettel, majd ugyanilyen módon az ügyetlenebbik kézzel is. **Értékelés:** A két kísérlet közül a jobbik eredményt kell feljegyezni 1 kg-os pontossággal.

- **Helyből távol ugrás teszt.**

Kiinduló helyzet: A tanuló a kijelölt vonal mögött áll, térdei hajlítottak, a karjai a test előtt, párhuzamosan a talajjal, a lábujjak éppen érintik az elugró vonalat. **Feladat:** A tanuló a kar hátra majd előrelendítésével vegyen lendületet és rugaszkodjon el arra törekedve, hogy a lehető legmesszebb érjen talajt. **Értékelés:** A tanuló két kísérletet tehet és a jobbik eredményt kell rögzíteni az elért távolságot centiméterben megadva. Az ugrás távolságát az elugró helyhez közelebb eső sarok talajra érkezési pontjáig mért legrövidebb távolság adja.

- **Hajlékonysági teszt**

Kiinduló helyzet: A tanuló nyújtott ülésben helyezkedik el a mérőskálával ellátott stabil mérőeszközzel szemben úgy, hogy egyik térdét behajlítja és a talpát a talajon tartja, másik lábának talpát pedig a mérőeszköz oldalához illeszti. **Feladat:** A tanuló három előrehajlítást követően, kezét a mérőeszköz tetején lévő mérőskálán előreecsúsztatva maximális mértékű előrenyúlást végez az előírt testhelyzet megtartásával. A tesztet lábtartás cserével az ellenkező oldalra is meg kell ismételni. **Értékelés:** Mindkét oldali végrehajtás eredményét 0,5 cm pontossággal kell rögzíteni. A teszt abban különbözik a hagyományos „sit and reach” tesztől, hogy a tanulót egy időben csak az egyik oldalt méri, így könnyebben kiszűrhető a két oldal közötti eltérés.

- **Állóképességi ingafutás teszt (20méter vagy 15méter**

Kiinduló helyzet: a tanulók felsorakoznak a számukra kijelölt pályák rajthelyeinél, párjaik pedig mögöttük helyezkednek el törökülésben, és figyelik társaik teljesítményét. *Feladat:* A tanulóknak maximális számú 20 méteres szakasz megtételére kell törekedniük a futás sebességét a hanganyag által diktált iramhoz igazítva. A tesztet a progresszív intenzitás jellemzi, azaz a teszt eleje könnyű és fokozatosan nehezedik. A teszthez kapcsolódó hanganyagban percenként emelkedően 21 szint különül el: az első szinten 9 másodperc áll rendelkezésre a 20 méteres táv teljesítésére, ami szintenként 1,5 másodperccel csökken. Az egyes szintek közötti váltásra háromszori hangjelzés figyelmezteti a tanulókat, jelezve hogy gyorsabb tempóra kell váltaniuk. Az adott szakasz akkor tekinthető teljesítettnek, ha a tanuló legkésőbb a hangjelzéssel egy időben legalább egy lábbal érint a 20 méteres szakaszt jelző vonalat vagy áthalad rajta. Ha a tanuló a hangjelzés előtt éri el a vonalat, meg kell várnia a jelzést, és csak a jelzés elhangzása után indulhat el visszafelé. A teszt akkor ér véget, ha a tanuló a második hibáját véti, azaz nem éri el a vonalat a hangjelzésre vagy nem tudja folytatni a futást. *Értékelés:* A tesztet a teljesített szakaszok alapján értékeljük, egy táblázat segítségével megállapítva, hogy a tanuló hányadik szintet érte el, és méterben is megadhatjuk a tanuló által megtett távolságot.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.* A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. *A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév januártól májusig bonyolítjuk le.* A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák. A Netfit mérések eredménye tanulói azonosító segítségével az interneten is hozzáférhetőek

2.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.11.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,

Pedagógiai Program

- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzések, feladatok

Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása
- Testmozgás fontosságának tudatosítása

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízletes terítés iránti igény felkeltése.
- Iskolánk napközis tanulói számára háromszori étkezést biztosít.

Pedagógiai Program

- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- Esetenként az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek étkeztetését biztosítani kell.
- El kell érniük, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéné kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása, módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulónak az iskolapszichológusokkal együttműködve. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés. Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét. Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

Az egészségnevelési program segítői:

Pedagógiai Program

- **Iskolaorvos**

Végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetőségével, jelzi az egészségügyi problémákat.

- **Védőnő**

Segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyeta gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít.

Előadásokat tart az iskola vezetőségével egyeztetett témákban (Egészségügyi felvilágosítások, sebellátás stb.)

- **Fogorvos**

Évente két alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.

Ha szükséges, visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.

- **Családsegítő szolgálat vezetője**

A rászoruló családok segítséget kaphatnak. Kapcsolattartók a gyermekvédelmi felelősök.

- **Családi háttér:**

A családok nagyobb része egyre kevésbé rendezett, de elfogadható anyagi körülmények között él. Sok a csonka családban, és egyre elfoglaltabb szülők által nevelt gyerekek száma.

Arra törekszünk, hogy a szülők megalégedésére a családi nevelést kiegészítve neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk nevelői nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére.

Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

Tevékenységi területek:

Tanórákon:

- Az életjelenségek megismerése
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.)
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tüneteik, leggyakoribb fertőző betegségek).
- A légzés (légúti megbetegedések, környezeti ártalmak és a légzés kapcsolata)

Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják:

Pedagógiai Program

- Szervezett játékos sportfoglalkozások
- Játékos foglalkozások naponta az udvaron szünetekben
- Osztálykirándulások
- Gyümölcsnapok
- Természetismereti vetélkedők
- Folyamatos papírgyűjtési verseny
- Mikulás-kupa sportverseny
- Sportversenyek
- Sítábor
- Az iskola folyamatos természetbaráttá, ízléssé, otthonossá tétele
- Hétfégi kirándulások, túrák szervezése
- Téli gondoskodás énekesmadarainkról
- Sportköri foglalkozások
- Kenutábor

Kapcsolat a szülőkkel

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék nevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra, melyeket a következő módokon próbáljuk elérni:

- szülői értekezletek
- fogadó órák
- személyes beszélgetések
- szülők bevonása programjainkba

Az egészségnevelés prevenciós programjai:

- A felső tagozatos osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök folyamatosan foglalkoznak az egészséges életmód kérdéseivel (Lásd. ajánlás az osztályfőnöki órákhoz)
- Előadókat hívunk a következő témakörökben:
 - Káros szenvedélyek, drogok
 - Tűzvédelem
 - Közlekedésbiztonság

2.11.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést

Pedagógiai Program

- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természetközelség igényének, a pozitív jövőképnek a kialakítása

2.12 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését
- Személyre szabott legyen
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beírhatja a tájékoztató füzetbe.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol
- A magatartás és szorgalom jegyekről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt.
- Projektek, modulok, műveltségterület esetén osztályozni és értékelni a gyűjtőmunkát, csoportmunkát, produktumot (tabló, kiselőadás, teszt stb.) is lehet

Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

Magatartáson értjük a tanulót:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanulót:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- aktivitását.

A magatartás értékelése:

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
------------	--------	----	---------	-------

Pedagógiai Program

1. Fegyelmezettsége	Nagyfokú állandó	Megfelelő még nem teljesen a sajátja	Másokat zavaró, változó, de igyekszik	Erősen kifogásolható, negatív
2. Viselkedés kultúrája	Tisztelettudó, udvarias	Kivetni valót hagy maga után	Udvariatlan, nyegle	Durva, romboló, durván közönséges
3. Hatása a közösségre	Pozitív, aktív, jóindulatú	Közömbös, nem árt	Vonakodó, ingadozó	Negatív ártó, megfélemlítő
4. Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Néha hibázik	Részben tartja be	Sokat vét ellene
5. Felelősségérzete	Nagyfokú	Időnként felelőtlen	Ingadozó	Megbízhatatlan

Magatartásra adható dicséreték és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség előtt
- Szülők jelenlétében
- Iskola közössége előtt
- Súlyos vétség, a házirend sorozatos megszegése, társak bántalmazása esetén fegyelmi tárgyalás hívható össze, amelyen a DÖK képviselői is jelen vannak.

Írásbeli:

- Szaktanári dicséret, illetve figyelmeztetés (KRÉTA)
- Szaktanári intés (KRÉTA)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető, intő (KRÉTA)
- Intézményvezetői dicséret, illetve figyelmeztető, intő (KRÉTA)
- Nevelőtestületi dicséret

Pedagógiai Program

A szorgalom értékelése:

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésében	figyelmes, törekszik a jó tanulásra, néha buzdítani kell	munkája ingadozó, gyakran kell figyelmeztetni	munkája hanyag, akadályozó, ellenálló
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, önállótlan
3. Kötelességtudata	Kifogásolhatatlan, precíz	néha ösztökélni kell	csak folyamatos figyelmeztetésre dolgozik	sok az el nem végzett feladata, nem érdeklik a feladatai
4. Tanórákon kívüli aktivitása	érdeklődő, rendszeres, aktív	ösztönzésre dolgozik	ritkán dolgozik	egyáltalán nem dolgozik
5. Felszerelése	felszerelését rendben tartja	felszerelése néha hiányos	felszerelése gyakran hiányos	felszerelése mindig hiányos

Szorgalomra adható dicséretetek és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség, iskolaközösség előtt
- Szülők jelenlétében

Írásbeli:

- Szaktárgyi dicséret, illetve figyelmeztetés (KRÉTA)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető (KRÉTA)
- Intézményvezetői dicséret, illetve figyelmeztető (KRÉTA)
- Nevelőtestületi dicséret (félévkor KRÉTA, év végén bizonyítványba)
- Szaktárgyi dicséret félév és év végén
- Szaktárgyi versenyeken elért eredmények esetén szaktanári, osztályfőnöki, intézményvezetői dicséret (Fokozata: 3 szaktanári, 2 osztályfőnöki, 1 intézményvezetői)

3 A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatási irányelve – a sajátos nevelési igényt megalapozó fogyatékosági típusonként - határozza meg a fejlesztés alapelveit, kiemelt feladatait, a Nat és a választott kerettanterv alkalmazása során szükséges és lehetséges eltéréseket, a pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs feladatokat.

Intézményünkben sajátos nevelési igényű tanulók pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátása és tanulásban akadályozott gyermekek nevelő-oktató munkája folyik.

3.1 *SNI tanulók pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátása:*

- Ezek a gyerekek különleges gondozást igényelnek és iskolánkban ezt meg is kell kapniuk.
- Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell számukra biztosítani, amellyel egyéni képességeikhez mérten a lehető legjobb eredményeket érik el.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni. A törvény által előírt szakember a gyermekek egyéni szükségletei alapján meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a gyerekekkel iskolánkban.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, az egyéni igényekhez jobban igazodó differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.
- A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára: A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:
 - speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
 - tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

3.2 *Az intézmény (fenntartó) feladata*

Az intézmény (fenntartó), mint befogadó intézmény vállalja

- a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés specifikus ellátásához nélkülözhetetlen többlétszolgáltatások biztosítását
- a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatását,
- a kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat: fejlesztő, rehabilitációs, rehabilitációs és terápiás célú gyógypedagógiai ellátást,
- a sajátos nevelési igényű gyermek nevelését- oktatását a speciális tanterv alapján, speciális tankönyvekkel és segédletekkel, speciális technikai eszközökkel, speciális terápiák biztosításával.

3.3 *Integrált nevelés, oktatás*

Iskolánk nevelő-oktató munkájának legfontosabb feladata a másság elfogadása, egymás iránti empátia, tolerancia, az esélyegyenlőség megteremtése. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

3.3.1 *Pszichés fejlődés zavarral küzdő tanulók fejlesztése*

- egészséges énkép, önbizalom kialakítása
- kudarcűrő-képesség növelése
- önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt célja:

Diszlexia, diszgráfia:

A diszlexia és a diszgráfia a tanulási képességek zavarain belül speciális esetet jelent, a részképességzavarok olyan együttesét, amelyek elsősorban az olvasás és írás elsajátításának és alkalmazásának zavaraiiban jelentkeznek. Háttérben idegrendszeri sérülés, organikus eltérés, érési késés, működési zavar, örökletesség áll.

Fejlesztési feladat:

- látás, hallás, motoros funkciók fejlesztése
- figyelem és az emlékezeti funkciók fejlesztése
- olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétele.

Diszkalkulia

A diszkalkulia a matematikai fogalmak, műveletek és technikák elsajátításában és alkalmazásában kifejezésre jutó tanulási gátoltság. (Bödör 1996.)

Kialakulása idegrendszeri okokra vezethető vissza.

Vannak fontosabb komponensek, melyek részt vesznek, illetve szükségesek a számolási képesség kialakulásában és megőrzésében. Ilyen például a térbeli-és saját testen való tájékozódás, a figyelem, a gondolkodás, az emlékezet. A fejlesztés során tehát ezeket a területeket kell megcélózni.

Fejlesztés feladatai:

- érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- testséma kialakítása
- a matematikai nyelv tudatosítása
- segítő, kompenzáló eszközök használata
- szám-és műveletfogalom kialakítása
- egyéni sajátosságához igazodó gyakorlás

Magatartási zavarok:

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív, vagy dacos magatartássémák. A viselkedés a kornak megfelelő szociális normák erős áthágásához vezethet, és hosszú ideig tart. Nem tévesztendő össze egy gyermekcsinnyel, vagy akár egy serdülőkori lázadással. Nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás jellemzi.

Fejlesztés feladatai:

- a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban
- egyénhez igazodó követelmény kialakítása
- az alkalmazkodó készség fejlesztése
- együttműködés családokkal, szakemberrel
- sikerélmény biztosítás.

3.3.2 A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek fejlesztése egyénre szabottan történik a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek - fejlesztő pedagógus - gyermekeként, tanulónként. A fejlesztést a KT. 52§ (6) bekezdésben meghatározott időkeretben végzi.

3.3.3 A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest nézze a fejlődést;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

3.3.4 Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét;
- törekedjen jó szakmai kapcsolat kialakítására a gyermekkel foglalkozó szakemberekkel
- legyen összekötő kapocs a szaktanárok és a gyermekkel még foglalkozó szakemberek között
- segítse a gyermeket az osztályközösségbe való beilleszkedésébe
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt;

Amennyiben SNI – s problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést megtegye:

Pedagógiai Program

- konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, ifjúságvédelmi felelőssel;
- kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes;
- kísérje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
- tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges;
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empatikusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

3.3.5 *A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése*

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók eredményes szocializációját iskolai pályafutását elősegítheti a nem SNI igényű tanulókkal együtt történő részleges integrált oktatásuk.

Az SNI tanulók oktatásának irányelve:

- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- Fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segít a fejlesztésben a KT. 52§ (6) bekezdésben meghatározott időkeretben.

4 A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek értékelését a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében leírtak alapján végezzük.

4.1 Integráció

Mai pedagógiai szóhasználatunkban az integráció együttnevelést jelent, vagyis azt, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók közös iskolába járnak az épekkel. Jelenleg iskolánkban több területen folyik az ilyen gyermekek integrációja. Célunk, hogy leválasztás és elszigetelődés helyett tanulóink kapcsolata erősödjön a kortársaikkal. Iskolánkba a heterogenitás természetes tényező. Fő szempont, hogy a gyermekeket felkészítsük a majdani társadalmi integrációra. Az iskolai integráció kereteiben a gyermek máris a társadalom része lesz. Az integráció így válik természetes eszközévé a későbbi szociális beilleszkedésnek. A különböző tanulási és magatartási problémákkal küzdő gyermekek számára a többségi iskolai oktatás keretein belül jobban megvalósulhat a gyermekek önálló tanulásra való ösztönzése, önkiszolgálása. Fontos, hogy az együtt tanulás során felmerülő problémákat a pedagógus és gyógypedagógus egymással folyamatosan konzultálva, a további munkát közösen tervezve valósítsák meg.

4.2 KLAFSZKY KATALIN TAGISKOLA-NÉMET NEMZETISÉGI NYELVET OKTATÓ ISKOLA

A nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve

Pedagógiai Program

A nemzetiségi nevelés-oktatás megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és hagyományteremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Fontos, hogy a tanuló számára nyilvánvalóvá váljon a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a reális nemzetkép és nemzetiségkép. Fontos az is, hogy a tanuló felismerje az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit.

A nemzetiségi nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi népismeret oktatásához szükséges időkeret biztosítása

A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást az órarendbe építve, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak a felhasználásával kell megszervezni. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás időkeretének biztosítására a szabadon választható tanórai foglalkozások időkerete is felhasználható.

A nyelvoktató nemzetiségi nevelési-oktatási formában a heti kötelező órakeretből a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására legalább öt tanórát szükséges biztosítani.

A nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására meghatározott heti kötelező tanórák időkerete az első-negyedik évfolyamon, tanítási év közben a tanítási hetek között átcsoportosítható.

A nemzetiségi népismeret tantárgy oktatására heti egy tanórát, évi harminchét tanórát kell biztosítani.

Iskolánkban évtizedes hagyománya van a német nemzetiségi nyelvoktatásnak. A nemrégiben bevezetett népismeret tárgy lehetőséget biztosít a még mélyebb népismeretek megszerzésére.

Fontosnak tartjuk a magyarországi német nemzetiség identitásának fenntartását és elmélyítését. A német nemzetiségi nyelv oktatása különös hangsúlyt kap térségünkben az osztrák határ közelsége miatt. Igyekszünk az oktatást nem csak a nyelvi ismeretekre korlátozni, hanem a német nemzetiség szokásait, életét is bemutatjuk.

Városunkban működik német nemzetiségi önkormányzat, mellyel kapcsolatunk jó.

A német népismeret tantárgy tanulása nem csak a nyelvet tanulók számára teszi lehetővé, hogy toleránsak és nyitottak legyenek más nemzet szokásainak megismerésére és befogadására, hanem a nemzetiségi műsorok kapcsán a népismeretet nem tanulók is betekintést nyernek más nép kultúrájába.

Pedagógiai Program

5 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

1. A második - nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket az adott évfolyamon a tanév végén minden tantárgyból sikeresen teljesítette.
2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanuló év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Minden tantárgyból legalább az „elégséges” osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
3. Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Ha az elégtelen osztályzatok száma meghaladja a kettőt, a tanuló a nevelőtestület engedélyével tehet javítóvizsgát. Javítóvizsga letételével folytathatja tanulmányait akkor is, ha az osztályozó vizsgáról / különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
4. A második - nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
 - az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és az igazolatlanul mulasztott tanórák száma nem haladja meg az igazoltan mulasztott óraszámot,
 - hiányzása valamely tantárgy esetén túllépi az adott tantárgy éves óraszámának 30%-át,
 - magántanuló volt.
5. Az intézményvezető a tanulót mentesítheti a „készsgtárgyak” tanulása alól, ha azt a tanuló egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Ebben az esetben az iskola magasabb évfolyamára történő lépés döntés meghozatalakor a mentesítésben foglaltakat figyelembe kell venni.
6. A „magántanulói státus” 2019.szeptember 1-től megszűnt. Az „Egyéni munkarend” státust kérelmezni kell a szülőnek az Oktatási Hivatalnál. Az egyéni munkarend engedélyezése során az Oktatási Hivatal, mint engedélyező hatóság a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 45.§ (5.) bekezdésében szereplő feltételek teljesülését fogja vizsgálni a tanulónál a kérelemben foglaltak alapján, azaz az egyéni adottságot, a sajátos helyzetet, illetve azt, hogy a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös-e a tanulmányok egyéni munkarendben való folytatása. Az egyéni munkarend alapján tanuló számára az iskola útmutatást nyújt szülői kérés esetén.
7. Az első évfolyamot ismételi a tanuló, ha a tanulmányi követelményeket igazolt és/vagy igazolatlan mulasztás miatt nem tudja teljesíteni.
8. A tantestület egyedi esetekben, sajátos nevelési igényű tanulóknál, egyéni fejlesztési program készítése mellett engedélyezheti a magasabb évfolyamba lépést.
9. Amennyiben a tanulónak a szakértői vélemény méltányos, egyéni elbírálást javasol, az adott ismeretkörben az átlagnál kevesebbet teljesítő tanulónak differenciált követelménytámasztással biztosítjuk a magasabb évfolyamba lépést.
10. Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt követelményeket, a tanulmányokat az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Pedagógiai Program

11. A tanulónak lehetősége van az évfolyam megismétlésére abban az esetben is, ha egyébként a felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról kérésre az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első-negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

6 Gyógytestnevelési program

„Az egészség nagy kincs, az egyetlen, amely arra érdemes, hogy ne csak időt, verejtéket, fáradságot, vagyont vesztegessünk rá, de még az életünket is kockára tegyük a nyomában, hiszen nélküle az élet csak szárnalmas botrány.

Nélküle Kéj, Bölcsesség, Tudomány, Erény elfakul és elernyed...”

(Montaigne)

BEVEZETÉS

A mozgásszervi betegségek a ma élő emberek, a fiatalok nagy részének (sajnos évről évre egyre többnek) keseríti meg az életét. A kezdeti „ez csak hanyag tartás” több tanulónál a mozgásszegény életmód általánossá válása – és egyéb okok miatt idővel sajnos legtöbbször már iskolai tanulmányaik idején súlyos, sokszor irreverzibilis gerinc-deformitásokká válhatnak.

A mozgásában gátolt, gyakran igen nagy fájdalmakkal is együtt járó deformitásban szenvedő fiatalnál számos, kedvezőtlen személyiségjegy kialakulását is eredményezhetik.

Ezek miatt kell kiemelt feladatként kezelnie mindenkinek, szülőnek, tanárnak és a tanulóknak is, hogy egyetlen gyerek se szenvedjen mozgásszervi betegségben.

1. A gyógytestnevelés célja

Az iskolai gyógytestnevelés célja, hogy sajátos eszközeivel elősegítse – a mozgásszervi és belgyógyászati panaszokkal gyógytestnevelésre utalt tanulók egészség szintjének emelését a testi deformitások javításával, a szív és keringési szervek munkaképességének növelésével, alkalmassá téve a tanulókat az iskolai munkában és az életben adódó feladatok teljesítésére.

2. A gyógytestnevelés feladata

- Az optimális élettani státusz elérése érdekében az életkorhoz, az előző képzettségi szinthez igazodva fejlessze készségeiket és speciális mozgásműveltségüket, az egészség-helyreállító munka értelmének és várható eredményének tudatosításával.
- Az alapkondíció fejlesztés és fenntartása, magasabb szintre emelése.
- A további romlás megakadályozása, az „izomfűző” kialakítása.
- A mozgásműveltség fejlesztése.
- A rendszeres mozgásigény felkeltése, a korrigáló egyéni gyakorlatok készséggé válása.
- Az önellenőrzéssel összekapcsolt önálló, tudatos munkára nevelés, felkészítés a későbbiek során végezhető rendszeres testmozgásra, sportolásra.
- Az önfegyelem, önbizalom, akaraterő és bátorság növelése, a pszichés gátlások feloldása, a nehézségek leküzdése, a helyes testtartás kialakítása.
- Sikerélmények biztosítása.
- A testi munkához, terheléshez szoktatás.

3. Követelmények

- A tanuló ismerje saját diagnózisát, a speciális gyakorlatok hatását, értelmét.
- Ismerje a számára nem javasolt kontraindikált, káros mozgásanyagot.
- Az elsajátított gyakorlatokat célszerűen alkalmazza.

Pedagógiai Program

- Aktívan működjék együtt a gyógytestnevelés tanárral.
- Törekedjen a szép és helyes testtartás kialakítására.
- Végezze önállóan, tudatosan, pontos kivitelben az egyéni korrigáló gyakorlatokat (tornateremben, uszodában, otthon).
- Legyen ereje a legmagasabb teljesítményt a legkevesebb erőfeszítéssel megoldani.
- Rendelkezzen alkalmazkodó képességgel a terheléshez, a külvilág ingereihez, az iskolai munkához, az edzettség megteremtéséhez.
- Tudja, hogy milyen legyen életrendje, és hogy gazdálkodjon erejével.
- Fegyelmezetten és határozottan fejlessze a felnőtté válás legfontosabb egészségügyi követelményeit.

Értékelés

A tanév elején végzett felmérés alapján meg kell győződni az ortopéd diagnózisú tanulóknál a főbb izomcsoportok erejéről, a terhelést tűrő képességeikről. Az erre összeállított has-, hátizom erősségét felmérő gyakorlatokon kívül, ellenőrizzük a gerinc hajlékonyságát, mobilitását is.

Az uszodai foglalkozások megtervezéséhez fel kell mérni a tanulók úszni tudását. (Megvalósítása szülői támogatással, önköltséges alapon történik.)

A belgyógyászati diagnózisú tanulóknál a nyugalmi és a terhelés utáni pulzus-, illetve a vérnyomásmérés adja a keringés edzettségének adatait.

Évközi felmérés alapján értékeljük a tanulókat szóban és érdemjeggyel.

A tanév folyamán (november közepéig) összeállított egyéni és házi feladat-gyakorlatok ellenőrzésekor a pontosságot és a szép kivitelben történő végrehajtást osztályozzuk.

Ezen kívül a tanulók együttműködését (tanárral, társaival), hozzáállást, önállóan és csoportban végzett munkáját, a foglalkozásokon (tornaterem, uszoda) való aktív részvételét értékeljük.

Az érdemjegyeket (havi – félévi – év végi) a tanulók gyógytestnevelési tájékoztató füzetébe kell rögzíteni. A félévi és év végi érdemjegyeket egy héttel az osztályozó konferencia előtt meg kell küldeni az intézmény igazgatójának (szakszolgálat esetén), amely az iskolai testnevelés érdemjegyét szolgálja.

A szakorvosok általi besorolások lehetőségei

1. II / a. A tanuló a kötelező gyógytestnevelés mellett dolgozhat az iskolai testnevelési órákon is. (Kivéve a káros mozgásanyagot).

2. II / b. A tanuló kizárólag a gyógytestnevelés foglalkozásain vehet részt.

Mindkét esetben a gyógytestnevelés tanár által megállapított érdemjegyek kerülnek bejegyzésre.

Az évi rendszere (egy, illetve két alkalommal) szakorvosi ellenőrzés tükrözi a legjobban a tanulók munkáját.

Jánossomorja, 2020.szeptember 1.

**A JÁNOSMORJAI KÖRZETI ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA - ALAPFOKÚ
MŰVÉSZETI ISKOLA INTÉZMÉNYEGYSÉGÉNEK
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

„Mi más a zene hivatása, mint a világegyetem örök harmóniáját tükrözni, és hirdetni az embernek, hogy megtanuljanak beilleszkedni.”

„Legyen a zene mindenkié!”

/ Kodály Zoltán /

Készítette: Dravetzky István, intézményegység-vezető
Jánossomorja, 2022. szeptember 1.

Szabályozó rész:

Az alapkú művészetoktatás pedagógiai programjának tartalmára vonatkozó fontosabb jogszabályok:

- A nemzeti köznevelésről szóló, többször módosított 2011. évi CXC. törvény
- A 20/2012. (VIII. 31.) többször módosított EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- Az alapkú művészetoktatás alapprogramja (Az Oktatási Hivatal honlapján közzétettek alapján)

NEVELÉSI PROGRAM

Intézményünk küldetésnyilatkozata

A Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskola fő feladatának, azt tekinti, hogy az érdeklődők lehető legszélesebb köre számára biztosítsa a lehetőséget a zene- és modern táncművészet alapjainak a megkedveléséhez és megismeréséhez, támogassa a tehetséges tanulók továbbtanulását, valamint biztos tudást nyújtson növendékeinknek az ismereteik későbbi önálló fejlesztéséhez.

7 Az iskola bemutatása

A 2020. augusztus 31-ig önálló intézményként működő Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskolát (korábban Önkormányzati Zeneiskola, majd Alapfokú Művészeti Iskola) 1991-ben alapította Jánossomorja Nagyközség Önkormányzata. Az oktatás az év szeptember 1-én kezdődött zeneművészeti és táncművészeti tanszakokkal. Jánossomorja 2004-ben városi rangot kapott, így a fenntartó neve Jánossomorja Város Önkormányzata lett. Az iskola fenntartását 2013. január 1-től átvette a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, majd 2017. január 1-től a Győri Tankerületi Központ. A működtetéssel kapcsolatos feladatokat Jánossomorja Város Önkormányzata 2013. január 1-től 2016. december 31-ig látta el.

Az intézmény célja a városban hagyományosan élő zenetanulási igények és a táncművészet iránti érdeklődés kielégítése, az ez irányú továbbtanulási lehetőségek segítése, a helyi amatőr művészeti csoportok (pl. a Jánossomorja Fúvós Egyesület) utánpótlásának biztosítása, és nem utolsósorban a város kulturális hagyományainak ápolása, a kulturális életben való aktív részvétel.

Az iskola a helyi Balassi Bálint Művelődési Házban kapott helyet. Néhány helyisége alkalmas volt mind egyéni, mind pedig csoportos zeneoktatásra, a nagyterem – tükörrel és bordásfallyal – balett foglalkozásokra alkalmassá tett részében pedig a tánc oktatása kezdődhetett. A színházterem, színpadi hangosítással és fényberendezéssel ugyanakkor alkalmas volt növendék-, tanári- és rendszeres évi filharmóniai koncertek rendezésére.

A művészeti iskola a zeneoktatói munkaközösség utódja lett. A tanárok azok az oktatók maradtak, akik a munkaközösségben végezték addigi tevékenységüket. Valamennyien óraadóként dolgoztak. Az intézmény első igazgatója Karsai Klára lett, aki másodállásban látta el feladatát. 1992-1995-ig Karácsony Géza, a Művelődési Ház igazgatója volt a megbízott igazgató, majd a Képviselő-testület 1995. augusztus 1-től Pollák Ferencet, az I. sz. Általános Iskola addigi ének-zene szakos tanárát választotta igazgatónak, aki 1976 óta vett részt a községi zeneoktatásban. Pollák Ferenc nyugdíjba vonulásáig, 2006. augusztus 15-ig volt az intézmény élén. Munkássága alatt több fiatal zeneoktató került az iskolába, bővítette a Bősárkányi tagozatot, új telephelyet alapított Rajkán,

valamint sikerült a Balassi Bálint Művelődési Ház korábbi igazgatójával közösen, bővíteni az épületet, így a zeneoktatás külön épületrészben folytatódhatott.

A bősárkányi illetve rajkai önkormányzatok anyagi forrásai, valamint közoktatási feladataik átszervezése miatt intézményünk mindkét telephely megszűnt. Először a Bősárkányi a 2005/2006-os tanév végén, majd a Rajkai telephely a 2007/2008-as tanév végén. Ezekkel a változásokkal nagyban csökkent a pedagógusi és a tanulólétszám is, valamint megszűnt a népzene oktatása is.

A Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskola az alapfokú művészetoktatási intézmények 2007. évi minősítési eljárása során elnyerte a „KIVÁLÓRA MINŐSÍTETT ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA” címet.

A 2008/2009-es tanévtől az intézmény tanulólétszáma folyamatosan emelkedett. Sikerült a működő tanszakokat bővíteni klarinét és szaxofon tantárgyakkal, és így a fúvós kamarazenekar is kiegészülhetett ezekkel a hangszerekkel. A 2019/2020-as tanévtől a Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskola két új működési hellyel bővült, melyek a helyi általános iskola két telephelye. Ezzel a változással valóra vált az a célunk, hogy azoknak a jelentkezőknek, akik nem tudnak a székhelyre bejönni helyben, az általános iskolájukban tudjuk biztosítani az alapfokú művészetoktatás lehetőségét.

A 2020/2021-tanévtől a fenntartó döntése alapján a Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskola, mint önálló intézmény megszűnt és beolvadással a Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola intézményegységeként működik tovább. A továbbiakban az addigi székhely telephelyé minősül és csak moderntánc oktatási helyszíneként működik tovább. A zeneoktatás helyszíne pedig az általános iskola két telephelye lett.

7.1 Az intézményegység hagyományai (A Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskola hagyományaira építve)

Egy iskola akkor tud egy település életében fontos szerepet betölteni, ha az oktatáson túl felvállalja a környezete kulturális értékeinek, hagyományainak ápolását, az intézményi rendezvényeken túl részt vesz a város kulturális életének színesítésében is, valamint a művészeti nevelés érdekében együttműködik más oktatási, nevelési intézményekkel.

Az iskola önmaga is a hagyományteremtés fontos része kell legyen saját rendezvényei által. Törekszünk, hogy tanulóink számára minél több olyan lehetőséget biztosítsunk, ahol tudásukat és ismereteiket még hatékonyabb és érdekesebb formában tudják fejleszteni különböző rendezvények és programok által. Ezek az alkalmak nyitottak a szülők és minden érdeklődő számára is.

Egyik ilyen rendezvényünk például az iskolánk *tanári koncertje*, melyen intézményünk pedagógusai saját példájuk által mutatják be a szakmánk szépségeit, elérhető szintjeit.

Még az iskola 1991-es megalapítását megelőző időszakra nyúlik vissza az *Ifjúsági Bérletes Hangversenysorozat*, melyen azóta is évente részt veszünk, a Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft. (korábban Budapest Filharmónia Kht.) és immár a helyi Balassi Bálint Művelődési Ház szervezése által. Ezeket a

rendezvényeken tanulóink országos hírű, neves előadóművészek tolmácsolásában hallgathatják és nézhetik meg a klasszikus, a modern és a mai zene-, valamint táncirodalom közismertebb műveit. Az évek során olyan előadókat hallhattak mint: a Mendelssohn Kamarazenekar, Győri Ütőegyüttes, Dávid Klezmer Band, Savaria Szimfonikus Zenekar, Hegedűs Endre Kossuth és Liszt-díjas zongoraművész, Balázs Elemér Group, Nemzeti Énekkar, Vujicsics Együttes, Budapest Saxophone Quartet, Duna Szimfonikus Zenekar, Győri Tánc- és Képzőművészeti Szakközépiskola növendékei, A Nanjing-i Tradicionális Zenekar (Kína), Magyar Táncművészeti Egyetem Balett és Modern-tánc tagozata, a Magyar Táncművészeti Főiskola Néptánc Tagozata, a Győri Filharmonikus Zenekar és Magyar Rádió Gyermekkórusa is.

Intézményegységünk elődje 2009 óta szervezője és lebonyolítója a *Jánossomorjai Rézfúvós Találkozó és Minősítő Versenyeknek*. A rendezvényre a megyénk zeneiskolái részéről is nagy az igény. A szülők mellett ők is támogatják, hogy a tanulók ide eljuthassanak. Az összes résztvevővel és a szülőkkel együtt a program összlétszáma általában 70-80 fő. A program célja a szakmai tapasztalatcsere a tanulók és a tanárok részére, továbbá hogy lehetőséget teremtsünk intézményünk, továbbá más zeneiskolák rézfúvós tanulóinak a verseny jellegű megmérettetésre, a szereplésre, valamint az egymás megismerésére és meghallgatására. Ezen a rendezvényen a legtehetségesebb tanulók mellett szinte mindenki részt vehet, így ez mindig nagyot lendít a növendékek gyakorlati tudásán, hiszen a komoly felkészülés, a rendszeres munka megerősíti őket. A zsűri két tagja a szakma elismert képviselője, egyetemi és középiskolai tanárok.

Legfontosabb rendezvényeink a növendékkoncertek: *félévi és év végi, karácsonyi ünnepi, évváró és a szülői értekezletes tanszaki koncertek*. Ezeken a tanulóink lépnek fel és mutatják be az általuk tanult zeneműveket, illetve tánckoreográfiákat. A fellépések, és az azokra történő felkészülés elengedhetetlen szerepet töltenek be a gyerekek szakmai, művészeti, előadói, és egyéb képességeik fejlődésében.

Minden rendezvényünk nyilvános, szívesen látjuk azokra városunk lakóit, Továbbá meghívjuk a városi televíziót is, hiszen a közvetítésekkel ők is hozzájárulnak iskolánk népszerűsítéséhez.

7.2 Tárgyi és személyi feltételek

Az oktatáshoz használt tantermek a Jánossomorjai Körzeti Általános Iskola, továbbá a jánossomorjai Balassi Bálint Művelődési Ház épületeiben található. Ezek közül az Iparos utcai székhelyen a vezetői iroda és a szolfézs terem kizárólagos használatban, a többi tanterem mindkét telephelyen, továbbá a Művelődési Házban a táncoktatáshoz szükséges nagy terem tanítási időben, órarend szerinti használatban áll rendelkezésünkre. A tantermek felszereltsége teljesen megfelel a követelményeknek, hiszen az előírt minimális követelményeken felül több a tanítást segítő eszközzel rendelkeznek.

Az intézményünk nem rendelkezik saját koncertteremmel, azonban a kisebb fellépéseinket az általános iskola két telephelyének az aulájában, a nagyobb rendezvényeket pedig a Balassi Bálint Művelődési Ház nagytermében tudjuk megtartani. Ez utóbbi terem a művelődési ház beruházásainak köszönhetően fel van szerelve jó minőségű hangosítással és színpadi kivilágítással is. A színpadon található az intézményünk koncertzongorája, mely a felújításoknak köszönhetően szép és jól használható állapotban áll a tanulók, tanáraink és a meghívott előadóművészeink rendelkezésére is.

A tanításhoz szükséges hangszerek száma megfelelő, több tanulónknak hangszer tudunk adni az otthoni gyakorláshoz is. Azonban néhány hangszer a rendszeres javítások ellenére is elöregedett, további felújításukra már nem lesz lehetőség. Eddig a költségvetésünkből, valamint pályázatok segítségével minden évben sikerült egy-két hangszeret vásárolni. Ezzel a lehetőséggel szeretnénk továbbra is a szükséges hangszereket pótolni, illetve a meglévőket karbantartani.

Pedagógusaink száma jelenleg 6 fő, ebből öten vannak fő állásban és egy óraadó (2020.09.01-i állapot). A tantestület szakirányú végzettsége megfelel az előírt követelményeknek.

8 Az intézményegységünkben folyó nevelés – oktatás céljai és feladatai

8.1 Hon és népismeret

Minden tanuló ismerje meg nemzeti művészeti kultúránk, nemzetiségi és etnikai kisebbségi művészeti kultúránk értékeit, a hon- és népismeret segítse elő a kulturált magatartás és beszéd kialakítását, alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el és szélesítse a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet, ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet művészeti emlékeinek, hagyományainak feltáró és ápoló egyéni és közösségi tevékenységére.

8.2 Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz

A tanulók ismerjék meg az európai és egyetemes emberi művészeti kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit.

8.3 Környezeti nevelés

A tanulók váljanak érzékennyé környezetük esztétikai állapota iránt. Legyenek képesek a szűkebb és tágabb környezetük esztétikumának, kulturáltságának megismerésére életkori szintjüknek megfelelő értékelésre, megőrzésére és kialakítására.

8.4 Kommunikációs kultúra

A művészeti szakterületekhez kapcsolódó kommunikációs és meta-kommunikációs jelrendszerek megismerése, tanulása, alkalmazni tudása.

8.5 Egészséges életmód

A művészeti oktatás során a tanulók ismerjék meg az egészség (testi, lelki, szociális) értékeit, sajátítsák el, váljon szokássá a rendszeres és harmonikus életmód valamint a szabadidő kulturált kihasználása.

8.6 Tanulás

A művészeti területek különböző jellegű ismeretek megértését és megtanulását igényli, ami hozzájárul az eredményes tanulás sajátos módszereinek, technikáinak az elsajátításához, az akusztikus, vizuális, motoros emlékezetbe vésés, megőrzés és felidézés tanulásához.

8.7 Pályaorientáció

A művészetoktatás fakultatív formája arra ad lehetőséget, hogy a tanulók saját maguk válasszák érdeklődésük alapján a művészeti terület valamelyik tanzakát, ami a pályaorientáció alapját jelentheti. A művészeti iskola feladata többek között az is, hogy felismerje, kiválassza a tehetséges tanulókat és tehetséggondozó, pedagógiai tevékenységével segítse a tanulók művészeti pályaválasztását.

A művészeti iskolában megszerzett ismeretek, készségek és képességek alapját képezhetik számos más szakterület illetve felsőfokú továbbtanulás követelményeinek is (pl. óvó-, tanító-képzés, ének-zene szakos tanárképzés, hangmérnök, hangszerkészítő és egyéb szakmák).

9 Az alapfokú művészetoktatás célja

A választott tanzakon belül nyújtson speciális művészeti ismereteket, és az alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához. Alakítsa ki a kultúra iránt nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére. Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi kapcsolatteremtésben. A tudatos oktatás segítségével alapozza meg annak lehetőségét, hogy a tanulók az iskola befejezése után képesek legyenek a megszerzett művészeti ismereteik további használatára és önálló fejlesztésére. Készítse fel a tanulókat különböző szintű helyi, területi, országos versenyeken, fesztiválokon, rendezvényeken való részvételre.

9.1 Személyiség és közösségfejlesztés

A művészeti esztétikai nevelés speciális cél és eszközrendszerével, értékteremtő lehetőségeivel segítse, egészítse ki a nevelés olyan területeit és ágait, mint az:

- értelmi nevelés (pl. megfigyelő képesség fejlesztése, összefüggések felismerése, lényegkiemelés, készségszintre emelés, önálló ismeretszerzés fejlesztése, logikai, kreatív gondolkodásmód megszerzése, olvasási, számolási készség segítése)
- érzelmi akarati nevelést (pl. helyes önbecsülés, önértékelés, dönteni tudás)
- erkölcsi nevelést (kötelesség, felelősség vállalás, hűség, kitartás, bátorság)
- közösségi nevelést (egymásért való felelősség érzés, egymás segítése, társunk eredményeinek, tudásának elismerése, a gyengébbek segítése,

felkarolása, közös sikerért, eredményért való munkálkodás, pl: tánccsoport, kamaraegyüttes, zenekar, kórus)

10 A művészeti területek cél és feladatrendszere

10.1 Az alapfokú zeneoktatás

- A zenei nevelés elsősorban a zene, a zenei nyelvrendszer sajátos összetevőinek megismerését, a zenei műveltség megalapozását és fejlesztését jelenti.
- A művészeti iskola – a szaktanárok közreműködésével – tanítsa meg tanulóit a zenei (kotta) írás és olvasás technikájára és annak készségére, képességére.
- Adjon rendszerezett zenei ismereteket a főbb zenei stílusok, korok sajátosságairól, a zene történelmi összefüggéseiről, más művészetekkel való kapcsolatairól.
- Értesse meg a zene logikáját, formai összefüggéseit, alapozza meg és fejlessze tanuló hangszeres, vokális zenei műveltségét.
- A nemzeti kisebbségekhez tartozó növendékeket ismertesse meg népünk zenéjével.
- Fejlessze a növendékek zenei képességeit: hallásukat, ritmusérzéküket, érzékenységüket a dinamika és a hangszín különbségeire.
- Alakítsa ki a tanulók zenei ízlését, stílusérzékét, a zenei karakterek iránti érzékenységet. Szoktassa tanulóit céltudatos, rendszeres folyamatos önálló munkára.
- Készítse fel és irányítsa a tehetséges növendékeket, az alapvizsga letételére majd a hivatásos pályára vagy a továbbképző osztályok folytatására.
- A művészeti iskola tevékenységével érje el, hogy növendékei az életkoruknak és képességeiknek megfelelő zenei anyagot kotta hűen, stílusosan, a zenei összefüggéseket helyesen előadva, értelmesen tagolva, árnyaltan és kifejezően szólaltassák meg.
- Értékes zenei anyag tanításával korszerű, vonzó módszerekkel alakítson ki olyan érzelmi kapcsolatokat a tanulóknak a muzsikálás iránt, hogy az mindennapos szokásukká váljon.
- A hangszeres tanulók tudásának fejlesztése olyan szintre, hogy képesek legyenek amatőr társas muzsikálásra kamaraegyüttesben illetve zenekarban.
- Ösztönözze a tanulókat életkoruknak megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására. Alakítson ki a tanulóknak társ művészetekkel való együttműködést, érdeklődést.
- Nevelje növendékeit az értékes klasszikus, jazz zene szeretetére, rádió, a televízió zenei műsorának meghallgatására, a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre, válogatott hang- és mozgóképi felvételek gyűjtésére és

meghallgatására, az interneten található értékes zenei felvételek keresésére és hallgatására.

- Használja ki a lehetőségeket a közismereti iskolák zenei életének támogatására. Segítse az egyházzenei életet.
- Támogassa az amatőr zenekarok, kamaraegyüttesek működését és a családi együttműködést.
- Működjen együtt más intézményekkel a kulturális és művelődési feladatok ellátásában (hangversenyrendezés, ismeretterjesztés).
- Lehetőség szerint létesítsen cserekapcsolatot más (esetleg külföldi) zeneoktatási intézményekkel.

10.2 A mozgás és táncművészeti terület

- Kiemelt feladata a táncművészeti alapismeretek megtanítása, a tánc iránt érdeklődő tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztése.
- Fejlessze a tanulók fizikai állóképességét, ügyességét, cselekvő biztonságát, ritmusérzékét, hallását, tér- és formaérzékét és nevelje őket egészséges életmódra, határozottságra.
- Járuljon hozzá, hogy a gyerekek személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotótevékenység és a művészeti ágak iránt.
- Segítse elő a gyerekek fantáziájának kibontakozását, kreatív megnyilatkozását és fejlessze improvizációs képességüket, készségüket.
- Fordítson figyelmet a színpadi megjelenítésre, a növendékek életkori sajátosságaihoz, tánctechnikai tudásához, stílusmértéhez alkalmazkodó koreográfiák betanítására.
- Időtálló értékek közvetítése révén járuljon hozzá a gyerekek ízlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez.
- Készítse fel és irányítsa a tehetséges növendékeket hivatásos pályára, a továbbképző osztályainak folytatására, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

10.3 Nevelés-oktatás eszközei:

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei és táncművészeti nevelés alkalmas az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A program figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai, valamint a tánc művészetéhez szükséges tánctechnikai készségek megszerzésére, a zenei és táncos ismeretek átadására és minden zenei és táncos kapcsolatos tevékenység tudatosítására.

Mindezekon túl az intézményegységünk pedagógiai programja keretbe foglalja az iskola lehetőségeit, személyi- és tárgyi feltételeit, nevelési filozófiáját és az oktatás alapgondolatait. Ezen kívül meghatározza az intézményegység tartalmi célkitűzéseit és képzési struktúráját. Tanáraink e dokumentum szem előtt tartásával személyre szabottan valósítják meg az alapfokú művészetoktatás céljait. Meghatározza számukra azon szakmai szempontokat, melyek segítségével a tehetséggondozás, felzárkóztatás, az általános alapképzés, valamint az iskola oktatáspolitikáját oldhatják meg.

Az alapfokú művészeti iskolák munkájának nélkülözhetetlen eleme az intézmény önértékelési rendszer is. Ebben fogalmazódik meg kollektívánk számára az egységesen elfogadott jövőkép, mely állandó figyelembe vételével törekszünk a kitűzött célok felé. Ehhez adnak nélkülözhetetlen támogatást az intézményi, a vezetői és a pedagógus önértékelések, valamint a pedagógusminősítések, és az intézményünkben hagyományosan kialakított jó személyi kapcsolat és együttműködés, melyek következetesen segítik nevelő-oktató tevékenységünket a tervezés, cselekvés, ellenőrzés, értékelés és korrigálás által.

10.4 Nevelés-oktatás eljárásai:

A fentebbi eszközök határozzák meg számunkra azon eljárások összességét, melyek munkánk alapvető sajátosságait jellemzik. Ezeket állandóan szem előtt tartva járunk el olyan fontos kérdések megoldásakor, amelyekben pedagógiai, nevelési, oktatási, esetleg adminisztrációs problémák merülnek fel. Ez az eljárásrend garantálja az állandóan magas színvonalú, kiegyensúlyozott munka, az elkötelezett pedagógiai tevékenység meglétét.

Mindezek következtében növendékeink megkapják mindazon emberi, zenei, társadalmi, kreatív készségeket és képességeket, melyek áttételeződnek a közismereti tárgyak elsajátítására is, és nélkülözhetetlenek az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti népi hagyományok megőrzéséhez, ápolásához és továbbadásához.

11 Tehetséggondozás

Intézményegységünk nagy hangsúlyt fordít a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására és fejlesztésére. Kiemelkedő képességű tehetséges tanulóink – vizsgabizottság és az intézmény vezetésének döntése alapján – emelt időtartamú oktatásban részesülhetnek. A tehetséggondozás alapvető kritériuma, hogy a pedagógus minél előbb felismerje tanulója kiemelkedő képességét, így a tanuló emelt szintű képzésben részesülhet. A tanár javaslata, és a vizsgabizottság döntése alapján a második évfolyamtól a tehetséges tanulók tanév elejétől vagy a második félévtől „B” tagozatos oktatásban részesülhetnek, így óraszámuk heti 2x45 percre emelkedik. A tanuló a helyi tantervben leírt, „B” tagozatnak megfelelő követelményszintet kel teljesítse főtárgyból, illetve a többi tantárgyból. Biztosítani kívánjuk, hogy különösen tehetséges tanulóink gyorsan és akadálytalanul kibontakoztathassák képességüket

és akár a zenei pályát is tudják hivatásukká választani. Ehhez iskolánkban igyekszünk megteremteni azokat a feltételeket, amelyek a magasabb szintű képzéshez szükségesek. Biztosítani kívánjuk e tanulóink rendkívüli felkészülését, versenyeztetését, pályázatokon való részvételét.

A kiemelkedő adottságokkal rendelkező, szorgalmas tanulóinknak lehetőséget biztosítunk ahhoz, hogy egy második hangszer is tanulhassanak, Ennek lehetőségét heti 30 percben biztosítjuk számukra.

12 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézményünk biztosítja a jogszabályokban meghatározott kedvezményeket:

- Minden esetben ingyenes az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű, a hátrányos helyzetű tanuló, a testi, érzékszervi (látási, hallási), középsúlyos és enyhe értelmi fogyatékos, továbbá az autista tanuló részére.
- A fenntartó tandíjrendeletének megfelelően a tanulók szociális helyzete alapján térítési díj-, illetve tandíjkedvezményt is biztosítunk.

Az intézményünk rendelkezik több kölcsönözhető hangszerrel, melyeket a tanulóink rendelkezésére bocsátunk a tanulmányaik ideje alatt. Szükség, illetve rászorultság esetén kottákat is tudunk kölcsönözni.

13 A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A szülőkkel való kapcsolattartás alapvető eszközei: a tájékoztató füzet, a szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt órák. A kapcsolattartás formája a spontán beszélgetéstől a kérdőíves felmérésig terjedhet. Intézményegységünkben a tanárok tanszaki koncerteket, bemutató órákat szerveznek, ahol szintén lehetőség nyílik az évközben felmerülő kérdések megválaszolására. A Jánossomorjai Alapfokú Művészeti Iskolában folyamatosan működött 3-4 tagú szülői munkaközösség, melynek tagjaival az intézmény vezetője évente többször találkozott. Ezt a lehetőséget a szülők számára az intézményegységben is biztosítani kívánjuk.

A növendékek véleményének megismerésére legalkalmasabbak a nyílt, őszinte légkörű főtárgyi órák, de kérdőíves véleménynyilvánításra is lehetőséget biztosítunk. A szülők is és tanulóink is kérdéseikkel előre egyeztetett időpontban bármikor bizalommal fordulhatnak főtárgy illetve szaktanárainkhoz, valamint az intézmény és az intézményegység vezetőjéhez is.

Folyamatosan keressük azokat a további együttműködési lehetőségeket, melyben a szülők a tanulók és a gyermekek közötti kommunikációt tovább fejleszthetjük (fakultatív programok, nyílt órák, tanszaki koncertek, ünnepi rendezvények, vagy akár nyári foglalkozások, táborok).

14A pedagógus feladata, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata

14.1 A pedagógus feladata

A pedagógus részletes feladatait a személyre szabott munkaköri leírás tartalmazza. A pedagógus a munkáját a vonatkozó jogszabályok és helyi szabályozó dokumentumoknak megfelelően, az intézményvezető és az intézményegység-vezető általános irányítása és ellenőrzése mellett végzi. A pedagógus a hozzá beosztott tanulók közösségének felelős vezetője.

- a tanár rendelkezik a korszerű általános műveltséggel, társadalmi érzékenységgel
- tevékenysége során tiszteletben tartja az egyetemes emberi és nemzeti értékeket, az erkölcsi normákat.
- tevékenysége során kifejezésre juttatja egyéni és közösségi felelősségérzetét, közösségi feladatokat vállal.

A tanár feladatai továbbá:

- elvégzett feladatairól felkérésre beszámolót készít
- óráira rendszeresen felkészül, azokat pontosan kezdi és fejezi be, munkáját felelősséggel és önállóan a tantervi követelmények szerint végzi
- folyamatosan ellenőrzi és értékeli a tanulókat
- minősíti a tanulók szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- a megtartott, az elmaradt és a helyettesített tanítási órákat dokumentálja
- köteles jelenteni a tanuló tartós távolmaradását, hiányzását, ennek okát a szülővel tisztázni kell, a tanuló kimaradási szándékát haladéktalanul közölje az intézmény vezetőjével
- órarendjét a helyi munkarendnek megfelelően önállóan állítja össze, óracsere csak az intézményvezető tudtával lehetséges
- az iskola rendezvényein a részvétele kötelező
- óráin korszerű módszereket alkalmaz, folyamatosan követi a szakirodalmat
- a tehetséges tanulókat versenyezteti, a versenyekre felkészíti, elkíséri
- a tanulókat és a szülőket tájékoztatja a tanév várható eseményeiről, rendezvényeiről
- a rábízott szaktanterem dekorációját tanévkezdésre elkészíti, azt folyamatosan karbantartja, ellenőrzi a tanterem bútorzatának állagát
- munkája során együttműködik a szülőkkel a tanulók személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában
- a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során
- teljes anyagi felelősséggel tartozik a rá bízott, iskola tulajdonát képező tárgyakért, hangszerekért, kottákért

- hivatali titkot senkivel nem közölhet
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, megrovására, szociális kedvezmény juttatására

14.2 Osztályfőnöki feladatok kijelölése:

- *Az osztályfőnöki feladatot ellátó pedagógus* a tanulók meghatározott csoportjának oktatásszervezési feladataival megbízott szaktanár.
- *Az osztályfőnök* általában 10-15 egyéni tanuló, ill. 3-6 tanulócsoport osztályfőnöki feladatait látja el. Részletes feladatait munkaköri leírása tartalmazza.
- *Az osztályfőnöki megbízás szempontjából* a tanulók meghatározott csoportjának tanulólétszáma nem lehet kevesebb, mint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény mellékletében meghatározott átlag csoportlétszám. (Zeneművészeti ágban, egyéni oktatásban: 8 tanuló, csoportos oktatásban tanulócsoportonként 10 tanuló.)
- *Az osztályfőnöki megbízás feltétele*, hogy az osztályfőnöki feladatot ellátó zeneiskolai tanár legalább 10 egyéni tanuló, vagy legalább 3 tanulócsoport osztályfőnöki teendőit ellássa.
- Az osztályfőnöki feladatok ellátásának *elosztását* az intézményegység éves munkatervében, ill. a tantárgyfelosztás készítésekor kell meghatározni.

14.3 Az osztályfőnök feladatai:

A nevelési-oktatási feladatok elosztása során gondoskodik a tanulók beosztásáról, a hozzá beosztott tanulókból a csoportok kialakításáról. Az ehhez rendelhető minimális tanulólétszámot, az intézményegység vezetőjének útmutatását és a helyi tantervben meghatározott szakmai szempontokat figyelembe véve szerint alakítja, szervezi és működteti osztályát, csoportjait, látja el osztályfőnöki feladatait. Osztályfőnöki feladatait a rendes munkaidő tanítással le nem kötött részében végzi.

Feladata különösen:

- az osztályába, csoportjaiba beosztott tanulókkal kapcsolatos tanügyi adminisztráció elvégzése
- a szülőkkel való kapcsolattartás: szülői értekezlet, fogadóóra, ill. egyéni konzultáció formájában
- rendszeres kapcsolattartás a kötelező és választható tárgyakat tanító tanárokkal
- az iskolai szervezeti és működési szabályzatában meghatározott módon a tanulók előmenetelének előkészítése az osztályozó értekezletekre
- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok elősegítése, kapcsolattartás a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel
- a házirend ismertetése a tanév kezdetén, tájékoztatás a baleset- és egyéb védelmi intézkedésekről, különös tekintettel a hangszeres és táncoktatás sajátosságaira.

15 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló (Nkt. 4.§ 13.):

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. (Nkt. 4.§ 3.)

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd (Nkt. 4.§ 25.)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók esetében a pedagógiai munkában a megszokottnál nagyobb hangsúlyt kell helyezni a képességek kibontakoztatására, valamint a tanuló egyéni képességeinek figyelembevételével az egyenletes fejlődés elérésére. A haladásnál és az értékelésnél nem lehet minden esetben figyelembe venni a tantervben előírt követelményeket. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók esetében az osztályozás az egyéni előmenetel függvénye, melynek teljesítését a szaktanár határozza meg a gyermek képességeinek figyelembevételével.

A kiemelt figyelmet igénylő tanuló részére a felvételi vizsgán indokolt esetben biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli vagy szóbeli felmérésen biztosítani kell az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell az adottságaihoz. (Nkt.51.§ (5))

HELYI TANTERV

Intézményegységünkben az oktatás a Nemzeti alaptanterv 2020-as, majd 2022. szeptember 1-től hatályba lépő módosításaihoz illeszkedő tartalmi szabályozók – alapprogram szerint történik.

Az alapfokú művészeti iskolák az 1. és 2. számú melléklet alapján kell, hogy elkészítsék és bevezessék pedagógiai programjukat.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (a továbbiakban: alapprogram) részét képező követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

2020. február 8-án hatályát veszítette az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet).

A Rendelet 1. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 1. melléklete, amely szerint – az az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatályba lépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni (régii tanszakfelosztás).

A Rendelet 2. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 2. melléklete amelyet alkalmazni kell a 2011/2012. tanévben és az azt követően megkezdett képzésekre (új tanszakfelosztás).

A szakmai alapidokumentum szerint intézményünkben az alapfokú művészetoktatás az új tanszakfelosztás szerint folyik, így a helyi tanterv 1. része és mellékletei az alapprogram 2. mellékletében leírtakat tartalmazza.

A 2. rész a további szabályozásokat tartalmazzák.

1. rész

A 2011/2012. tanévben indított művészeti képzések:

1. Zeneművészeti ág – Klasszikus zene

- Tanszakok és tantárgyak
 - *Fafűvós tanszak tantárgyai:* furulya, fuvola, klarinét, szaxofon
 - *Rézfűvós tanszak tantárgyai:* trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba
 - *Akkordikus tanszak tantárgyai:* gitár, ütő
 - *Billentyűs tanszak tantárgyai:* zongora
 - *Vonós tanszak tantárgyai:* hegedű, brácsa
 - *Vokális tanszak tantárgya:* magánének
 - *Zeneismeret tanszak tantárgyai:* szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet
 - *Kamarazene tanszak tantárgyai:* kamarazene, zenekar, kórus

1.1. Hangszeres és vokális tanszakok – egyéni képzés

„A” Tagozat

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a jazz–zene és az elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora és gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

1.1.1. Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző

évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy								2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, gitár, ütő, zongora, hegedű

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok									
	Előkészítő	Alapfok				Továbbképző				
	(1)	1	2	3	4	5	6	7	8	
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2					
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok	
	Előkészítő	Alapfok

	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok (jazz–zene, elektroakusztikus–zene) valamint más művészeti ág (táncművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

1.1.2. A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: (5–10. évfolyamig)

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2–8 fő)

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Előkészítő 1.–2. és 1.évfolyam: 5 perc

2–3. évfolyam: 10 perc

4. évfolyamtól: 15 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben: 20 perc

„B” Tagozat

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

1.1.3. Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, ütő, gitár, zongora, hegedű

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok									
	Előkészítő		Alapfok				Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2

Pedagógiai Program

Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	(1)	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+5 évfolyam: magánének

1.1.4. A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam: 15 perc

3-4. évfolyam: 20 perc

5. évfolyamtól: 25 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben minimum: 30 perc

1.2. Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés

„A” tagozat

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet–zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy.

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, zeneismeret, improvizáció valamint jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

1.2.1. Óratervek

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(1–2)	(1–2)	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(2–4)	(2–4)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2)+6+4 évfolyam: szolfézs

Az első (zárójelben levő) számjegy az előkészítő, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előkészítő évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2

Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

(2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

A első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A zenetörténet–zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók. A kamarazene főként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

1.2.2. A főként nem választható tantárgyak képzési ideje:

szolfézs kötelező: (2)+ 4 évfolyam (előképző 1–2) + alapfok 1–4. évfolyam

zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

egyházzene: 2+4 évfolyam, választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható

improvizáció: 2+6+4 évfolyam, választható tantárgyként az előképző évfolyamoktól tanulható

1.2.3. A tanítási órák időtartama

Főként: „A” tagozaton 2x45 perc

kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció (zongorakiséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje:

Az előképző 1.–2. és 1. évfolyamban: 5 perc

A továbbiakban minden évfolyamban: 10 perc (kivéve zongora, gitár, tantárgyak)

„B” tagozat

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, improvizáció zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, valamint a jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

1.2.4. Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma

4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. „B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

1.2.5. A tanítási órák időtartama

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

1.3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

1.3.1. A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézményegység utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézményegység utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

1.3.2. A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola intézményegységének a helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény (intézményegység) állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírátható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény (intézményegység) feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézményegység pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

1.3.3. Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény (intézményegység) tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

1.3.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

1.3.5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény (intézményegység) előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

1.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

1.4.1. Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom,

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet,

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy

Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

1.4.2. Záróvizsga tantárgyai

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

- *Írásbeli vizsga tantárgya:*
 - Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet
 - Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs
 - Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
 - Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom
 - Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
 - Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet
- *Szóbeli vizsga tantárgya*
 - Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet
 - Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs
 - Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
 - Zenetörténet – zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet – zeneirodalom
 - Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet

- Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet
- *Gyakorlati vizsga tantárgya:*
 - Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy
 - Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom–zenetörténet főtárgy „A” tagozat: a tanult hangszer

1.4.3. A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

- Gyakorlati vizsga
 - „A” tagozat minimum 10 perc
 - „B” tagozat minimum 10 perc
- Elméleti tantárgyak
 - „A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
 - „B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

- Gyakorlati vizsga:
 - „A” tagozat minimum 10 perc
 - „B” tagozat minimum 10 perc
- Elméleti vizsga:
 - „A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
 - „B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

- Gyakorlati vizsga:
 - minimum 10 perc
- Elméleti vizsga:
 - írásbeli: minimum 45 perc; vagy
 - szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

- Gyakorlati vizsga:
 - minimum 10 perc
- Elméleti vizsga:
 - írásbeli: minimum 45 perc; és
 - szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

- Gyakorlati vizsga:
 - minimum 10 perc

1.5. A tanszakok általános követelményei és részletes tananyaga

A zeneművészeti ág – klasszikus zene tanszakainak általános fejlesztési követelményeit, tantárgyak szakirányú feladatait, követelményeit, a részletes, évfolyamonként ajánlott tananyagát, valamint az alap és záróvizsga követelményeit az 1. számú melléklet tartalmazza.

16 Zeneművészeti ág - Elektroakusztikus zene

16.1 A képzés struktúrája

16.1.1 Tanszakok és tantárgyak

Szintetizátor–keyboard tanszak tantárgyai: szintetizátor–keyboard

„A” tagozat

Főtárgy: szintetizátor–keyboard

*Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező **

Kötelezően választható tantárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, zeneismeret, kamarazene, második hangszer, magánének

Választható tantárgy: hangszínszolfézs, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, második hangszer, magánének, valamint a klasszikus zene, jazz–zene tantervi programjainak tantárgyai

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

16.1.2 Óraterv

Tantárgy	évfolyamok											
	előképző		alapfok						továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						

Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak számai:

(2)+6+4 évfolyam: szintetizátor–keyboard

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

16.1.3 A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc

Kötelezően választható tantárgy: 5 – 10. évfolyamig

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum. 2x45 perc

(kamarazene: 2– 8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(kamarazene: 2– 8 fő)

„B” tagozat

Főtárgy: szintetizátor–keyboard,

Kötelező tantárgy: alapfokú évfolyamokon szolfézs, továbbképző évfolyamokon szolfézs, vagy zeneelmélet

Kötelezően választható tantárgy: zongora

Választható tantárgy: hangszínszolfézs, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, második hangszer, magánének, valamint a klasszikus zene, jazz–zene tantervi programjainak tantárgyai

16.1.4 Óraterv

Tantárgy	évfolyamok											
	előképző		alapfok						továbbképző			
	(1)	2	(1)	(2)	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	(0–2)	(0–2)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	(4–6)	(4–6)	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+2)+4+4 évfolyam: szintetizátor–keyboard,

„B” tagozatra a tanulót a szintetizátor–keyboard főtárgynál az alapfok harmadik évfolyamától javasolt irányítani.

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzettség, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

1.5.1. A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „B” tagozaton a 12. évfolyam végéig 2x45 perc

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: a képzés teljes idejében

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(kamarazene: 2– 8 fő)

1.6. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

Lásd: Zeneművészeti ág – Klasszikus zene 2011/2012. tanévben indított képzéseknél

1.7. A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

1.7.1. Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

- *Írásbeli vizsga tantárgya:*
 - Hangszeres tanszakok főtárgy („A” tagozat): szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet
 - Hangszeres tanszakok főtárgy („B” tagozat): szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 45 perc.

- *Szóbeli vizsga tantárgya*
 - Hangszeres tanszakok főtárgy („A” tagozat): szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet
 - Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy („B” tagozat): szolfézs

A szóbeli vizsga írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.

- *Gyakorlati vizsga tantárgya*
 - Hangszeres tanszakok főtárgy („A” és „B” tagozat): főtárgy

1.7.2. Záróvizsga tantárgyai

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

- *Írásbeli vizsga tantárgya:*
 - Hangszeres tanszakok („A” tagozat): szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet, vagy zeneismeret

- Hangszeres tanszakok („B” tagozat): szolfézs
- *Szóbeli vizsga tantárgya*
 - Hangszeres tanszakok („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet
 - Hangszeres tanszakok („B” tagozat): szolfézs
- *Gyakorlati vizsga tantárgya:*
 - Hangszeres tanszakok („A” és „B” tagozat): főtárgy

1.7.3. A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

- Gyakorlati vizsga
 - „A” tagozat minimum 10 perc
 - „B” tagozat minimum 15 perc

Elméleti tantárgyak

- „A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
- „B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

1.8. A tanszakok általános követelményei és részletes tananyaga

A zeneművészeti ág – elektroakusztikus zene tanszakainak általános fejlesztési követelményeit, tantárgyak szakirányú feladatait, követelményeit, a részletes, évfolyamonként ajánlott tananyagát, valamint az alap és záróvizsga követelményeit az 1. számú melléklet tartalmazza.

17 Táncművészeti ág – Moderntánc

17.1 Az alapfokú moderntánc oktatás célrendszere és funkciói

A XXI. század társadalmi elvárásainak következtében állandóan alakuló, formálódó táncművészet megjelenési formájának központi kérdése az önálló individuummal rendelkező ember. A testi, szellemi valamint lelki folyamatokra épülő mozgás megnyilvánulási formái elősegítik az emberi kapcsolat kialakulását, az értelmi és érzelmi képességek kibontakoztatását és az önfejlesztés lehetőségének megélését

A moderntánc oktatása megteremti a harmonikus, egészséges személyiséggel rendelkező, társas kapcsolatban jártas embert. Nyitott és értő közönséget nevel, miközben biztosítja a hívatásos pályáorientációt

A technikai képzés elősegíti az oktatási folyamatban résztvevők számára a saját adottságaik szerinti képességfejlesztést. Az évenként meghatározott fejlesztési feladatok és a tananyag spirális elrendeződése lehetővé teszi az összevont osztályokban történő oktatást és nagyobb szabadságot teremt a pedagógus számára az oktatási folyamat megszervezése során

17.2 A képzés struktúrája

17.2.1 Tantárgyak

Főtárgy:

Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Jazz–technika (3–6. alapfokú évfolyamon és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

Kreatív gyermektánc (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Limón–technika (5–6. alapfokú évfolyamon)

Tánc történet (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy: az összevont osztályokban:

Tánc történet

Limón–technika

Választható tantárgyak:

Kreatív gyerek tánc (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Jazz–technika (3–6. alapfokú évfolyamon)

Kontakt improvizáció (5–6. alapfokú évfolyamon)

Lábán–technika (7–8. továbbképző évfolyamon)

Repertoár (7–10. továbbképző évfolyamon)

Graham–technika (9–10. továbbképző évfolyamon)

Improvizáció és kompozíció (9–10. továbbképző évfolyamon)

17.2.2 Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	1	1	3	3	3–4	3–4	3–4	3–4	3–4	3–4	3	3
Kötelező tantárgy	1	1	1	1			1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy					1–2	1–2			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma:

12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A tanítási órák időtartama: 45 perc

17.3 A moderntánc általános fejlesztési követelményei

17.3.1 Kiemelt kompetenciák a moderntánc területén

Szakmai kompetenciák

A táncos képességek, készségek, jártasságok, kialakítása és fejlesztése

A tér, idő, energia rendszereinek, törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása

A táncstílusok és technikák általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása

A mozgásmemória fejlesztése és a stílusérzék kialakítása

Az improvizációs készség kialakítása és fejlesztése

A színpad és a színpadi jelenlét általános törvényszerűségeinek megismertetése

Tudatos előadói, táncos magatartás kialakítása és fejlesztése az életkori sajátosságoknak és az előképzettségnek megfelelően

A táncművészet legfontosabb irányzatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése és tudatos értelmezése

A művészetek és társművészetek megismerése iránti igény kialakítása.

Személyes kompetenciák

Az esztétikai érzék kialakítása és fejlesztése

A zenei ízlésformálás

A tudatos és rendszeres munkára nevelés

Nyitottságra és művészi alázatra nevelés

Folyamatos ismeretbővítés valamint analízáló és szintetizáló tudás kialakítása

A vizuális memória fejlesztése és a térben való tájékozódás képességének kialakítása

A testi, lelki állóképesség fejlesztése, a személyiség kibontakoztatása

A kommunikációs csatornák felismerése és alkalmazása

Társas kompetenciák

A csoport és a csoportnorma kialakítása

A csoportos alkotásban való aktív részvétel öröme

A szabálytudat kialakítása

A közösség tagjainak elfogadása és a közösségi szemlélet kialakítása

A társak felé irányuló aktív figyelem kialakítása és fejlesztése

Az egészséges életmódra nevelés

A szocializációs normák kialakítása, a viselkedéskultúra megalapozása

A környezet megóvásának igénye

Módszerkompetenciák

A motivált ismeretbefogadás igényének kialakítása és képességének fejlesztése

A testtudat kialakítása

A hatékony ismeretbefogadásra nevelés és az önálló tanulás képességének kialakítása

Az ok–okozati összefüggések megértése

A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása

A tehetséggondozás és pályaorientáció

Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más táncstílusokban és élethelyzetekben

17.4 A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

17.4.1 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény (intézményegység) állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá

17.4.2 Vizsga tantárgyak

Művészeti alapvizsga

Jazz–technika

Limón–technika

Művészeti záróvizsga

Jazz–technika

Tánc történet

17.4.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként illetve párban – helyezést ért el

17.4.4 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni

A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja (ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő)

Amennyiben az intézmény (intézményegység) előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni

Eredményes művészeti alapvizsgát illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette

Sikertelen a művészeti alapvizsga illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette

1.9. A tanszakok általános követelményei és részletes tananyaga

A táncművészeti ág – modern tánc tanszak tantárgyankénti általános fejlesztési követelményeit, tantárgyak szakirányú feladatait, követelményeit, a részletes, évfolyamonként ajánlott tananyagát, valamint az alap és záróvizsga követelményeit az 1. számú melléklet tartalmazza.

2. rész

További szabályozások

1. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tanulók magas tudásszintjének eléréséhez nélkülözhetetlen a jó minőségű taneszköz, illetve az igényes tanulmányi segédlet, tankönyv és kottaanyag kiválasztása.

A tankönyveket, kottákat és tanulmányi segédleteket metodikailag következetesen építkezve, a növendék életkori sajátosságaihoz, tudásszintjéhez és adottságaihoz igazodva választjuk meg, hogy azok maximálisan segítsék a tanulók szakmai fejlődését. A tanult anyagnak tartalmaznia kell a gyermek korához igazodó, és a már meglévő tudására épülő technikai, előadásbeli és stiláris elemeket. A választásnál előnyben részesítjük a felmenő rendszerben készülő kiadványokat.

A választható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök részletes, évfolyamokra lebontott listáját a mellékelt tantervek tartalmazzák. A fentieket szem előtt tartva a szaktanárok újonnan megjelent szakanyagokat is felhasználhatnak az oktatáshoz.

18 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai

Intézményünkben az oktató és nevelő munkát minden esetben az érvényes jogszabályok figyelembevételével szervezzük. Törekszünk arra, hogy tanulóinknak a hagyományos értékek és tudásanyag átadása mellett mindig korszerű ismereteket oktassunk. Fejlesszük elsősorban az esztétikai és művészetekkel kapcsolatos kompetenciáikat, annak érdekében, hogy a nálunk megszerzett képességeiket a későbbiekben is sikeresen tudják hasznosítani bármilyen művészeti tevékenység során, de iskolaváltás vagy továbbtanulás esetén is. Természetesen munkánkkal hozzájárulunk a többi kulcskompetencia fejlesztéséhez is, mint például a kommunikáció, digitális kompetencia, a hatékony, önálló tanulás, szociális kompetencia, kezdeményezőképeség, továbbá esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség.

Az intézményegységünkben folyó képzés kimenetei:

- művészeti alapvizsga: az alapfok befejeztével
- művészeti záróvizsga: a továbbképző befejeztével

19 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az Alapfokú Művészeti Iskola intézményegység törekszik arra, hogy a hozzánk jelentkezők a helyi tantervben szereplő tanszakok és tantárgyak közül

szabadon választhassanak. Ennek érdekében folyamatosan felmérjük az igényeket és a kínálatot ez alapján próbáljuk alakítani.

A fentiek alapján a jelentkezők azokra a szakokra jelentkezhetnek, amelyek szerepelnek a helyi tanterven és megfelelő képesítésű pedagógussal a szakot indítani tudjuk abban a tanévben. Túljelentkezés esetén, a felvételi vizsgán nyújtott teljesítmény alapján fogadjuk az új beiratkozókat.

A tanulmányok alatt a tanulók egy művészeti ágon belül a tanévkezdéskor ismertetett tantárgyak közül választhatnak a férőhelyek figyelembevételével. A választható tantárgyak esetén választásukkal a tanulók és a szülők tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Az egyedi tanárválasztást a szülőnek, illetve nagykorúság esetén a tanulónak minden esetben írásban kell kérni. Ennek elbírálása az intézményvezető jogköre.

20 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportok kialakítása a helyi tanterv és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. számú melléklete alapján történik. Amennyiben tanévkezdéskor az egy évfolyamon tanulók létszáma eléri, vagy meghaladja az előírt átlagléttszám kétszeresét, úgy az adott évfolyamon két csoport indítható. Szükség esetén a csoportok összevont évfolyamokkal is indíthatók. Egyéb foglalkozások csak a helyi tantervben meghatározott tantárgyakkal és a tanárok óraszámainak figyelembevételével indíthatók.

21 Tanulói jogviszony:

21.1 Új tanulók felvétele

Az AMI intézményegységbe a meghirdetett tanszakokra lehetőség szerint minden jelentkezőt felvesszünk, azonban egyes esetekben (pl.: túljelentkezés), felvételi vizsgát lehet szervezni.

Az üresen maradt helyekre pótfelvételt lehet meghirdetni legkésőbb az évnnyitó időpontjáig. Az új tanulók felvételéről az igazgató dönt, figyelembe véve a szakmai alapidokumentumban meghatározott maximális tanulólétszámot. Az új tanulókat általában előképző első évfolyamra kell felvenni, azonban előtanulmányaik vagy felvételi vizsgán nyújtott teljesítményük alapján magasabb évfolyamba is nyerhet felvételt.

- Zeneművészeti ágra jelentkező új tanulók 6 éves kortól jelentkezhetnek intézményegységünkbe. Számukra a szolfézs előképző első évfolyam elkezdését javasoljuk. Hangszeres tanulmányok megkezdését csak a megfelelő életkori adottságok elérésével javasoljuk (figyelem összpontosítása, testmagasság, állandó fogazat kialakulása), azonban

szaktanár javaslata alapján, kivételes esetekben már 6 éves kortól is lehetőség van.

- Tánctagozatra jelentkező új tanulók is 6 éves kortól jelentkezhetnek. Ők előképző első évfolyamon, táncelőkészítő gimnasztika tantárggyal kezdhetik tanulmányaikat. A felvételi vizsgán kiemelkedő teljesítményt nyújtó, vagy előtanulmányokkal rendelkező idősebb tanulók a szaktanár javaslata alapján, magasabb évfolyamon is kezdhetik tanulmányaikat.

Felvételi vizsgára a beiratkozáskor kerül sor, melyen a következő feladatokat kell a tanulóknak megoldaniuk:

- *Zeneművészeti ágon:*

- Önálló éneklés mérőütés vagy ritmus tapsolásával
- Szaktanár által előénekel, vagy hangszeren előjátszott hangok és dallamok visszaéneklése
- Szaktanár által előtapsolt ritmusok visszatapsolása

- *Táncművészeti ágon:*

- Lejátszott hanganyagra történő egyenletes, ritmusos lépegetés, mozgás
- Szaktanár által előtapsolt ritmusok visszatapsolása
- Szaktanár által bemutatott egyszerűbb mozgások megismétlése

A beiratkozáskor minden esetben megvizsgáljuk a testi adottságokat (alkat, testfelépítés, fogak helyzete, stb.), hogy a későbbi nehézségek és sikertelenségek elkerülése érdekében, szükség esetén megfelelő tanszak választását javasolhassuk.

Amennyiben több tanuló jelentkezik a felvehető tanulólétszámnál, úgy a felvételi vizsgán jobb teljesítményt nyújtó tanulót kell felvenni. A felvétel eredményét írásban vagy az iskola hirdetőtábláján kell a tanulókkal és szüleikkel, gondozójukkal közölni.

21.2 Átjelentkezés

Megszakítás nélkül más alapfokú művészetoktatási intézményből jelentkező tanulók bizonyítványuk, illetve év közben az előző intézményből hozott igazolás alapján, az addigi tanulmányaiknak megfelelő évfolyamon folytathatják tanulmányaikat. A tanév közben jelentkezőket csak az iskola férőhelyének függvényében tudjuk átvenni. Akik hosszabb kihagyás után szeretnék tanulmányaikat intézményünkben (intézményegységünkben) folytatni, meghallgatáson kell részt venniük.

21.3 A beiratkozás

Új tanulók és a tanulmányaikat folytató tanulók esetében is a beiratkozás a szülői nyilatkozat illetve jelentkezési lap aláírásával válik érvényessé. A régi tanulók az előző tanév végén a vizsgabizottság által meghatározott évfolyamon folytathatják tanulmányaikat, vagy a zeneművészeti ágon tanulók beiratkozáskor

kérhetik átvételüket más tanszakra. Ebben az esetben a főtárgy évfolyamuk a tantervben leírtak alapján előképző vagy első évfolyamról kezdődik, a többi tanult (kötelező vagy kötelezően választható) tantárgy pedig az addigiaknak megfelelően folytatódik tovább. Ennek tényét a bizonyítványban az évfolyam feltüntetésével jelölni kell.

22 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Magasabb évfolyamba az a tanuló léphet, aki:

- Előkészítő évfolyamokon a főtárgyból és a kötelező tárgyakból a „kiválóan megfelelt”, „jóan megfelelt”, illetve „megfelelt” minősítést ért el és erről bizonyítványt kap.
- Alapfok és továbbképző évfolyamokon a főtárgyból és az osztályzattal értékelt többi tárgyból eléri legalább az elégséges osztályzatot, valamint a szóveges minősítéssel értékelt tantárgyakból legalább a „megfelelt” minősítést éri el és erről bizonyítványt kap.
- Azok, akik a 2004/2005. tanévben kezdték meg az első évfolyamban alapfokú zeneiskolai tanulmányaikat alapfok elvégzése után sikeres alapvizsgát tesznek és ez a bizonyítványba bejegyzésre kerül.

23 Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulók szakmai fejlődésének egyik nélkülözhetetlen eleme az otthoni tanulás, az otthoni gyakorlás. A pedagógusnak nagy figyelmet kell fordítania az otthoni munka igényének, hatékonyságának és igényességének a kialakítására, fejlesztésére és ellenőrzésére is.

Gyakorlati tantárgyakból törekedni kell a mindennapos gyakorlásra, ami kisebb korban napi minimum 15-20, nagyobb korban 25-30, továbbképző évfolyamokon 30-40 percet jelent. Elméleti tantárgyakból házi feladatok elkészítése írásbeli és gyakorlati (éneklés) részből állhat.

Az otthoni feladatok mértéke nem akadályozhatja a tanulók felkészülését a közismereti tantárgyakból.

24 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja

24.1 A tanulmányi munka ellenőrzésének módjai

A zenei ismeretek, készségek, képességek ellenőrzését és értékelését, a követelmények teljesítését a személyiség fejlesztése és a tanulók valamint a szülők értesítése érdekében folyamatosan értékelni, osztályozni kell.

A tantervi követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a következő eszközökkel ellenőrizzük:

- gyakorlati ismeretek bemutatása

- látás és hallás útján történő megfigyelés
- szóbeli felelet
- röpdolgozat
- feladatlap
- teszt
- témazáró dolgozat
- koncert, előadás
- verseny

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Elméleti tantárgyakból az év eleji és év végi ismétlések, illetve a tantárgyak témaköreinek lezárásakor írásbeli dolgozatot lehet íratni, melyet a szaktanár előzetesen köteles bejelenteni a tanulóknak, azonban egy témakörnél kisebb tananyag esetén a feleletet írásban is kérheti a nevelő, előzetes bejelentés nélkül.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításánál a témazáró dolgozatok, vagy vizsgák, beszámolók érdemjegye nagyobb súlyt kap.

A beszámoltatás formái lehetnek:

- diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.
- fejlesztő, formatív, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.
- szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket, a pedagógusnak, szülőnek, tanulónak ad információt.

24.2 A tanulmányi munka értékelésének módjai

Az értékelés módja előképző első és második évfolyamán főtárgyból és kötelező tárgyból továbbá az összes évfolyamon kamarazene, kórus valamint zenekar tantárgyakból a tanulók év közben érdemjegyeket, fél évkor és év végén pedig szöveges értékelést kapnak, melyek a következők:

- „kiválóan megfelelt”
- „jól megfelelt”
- „megfelelt”
- „nem felelt meg”

A szöveges értékelés alapja az évközi érdemjegyek átlaga: a „kiválóan megfelelt” értékelés a 4,5 feletti átlagnak, a „jól megfelelt” a 3,5-4,4-ig átlagnak, a „megfelelt” a 2-3,4 átlagnak, a „nem felelt meg” pedig a 2 alatti átlagnak felel meg. Az átlagba főtárgy esetén az év végi vizsgajegy is beleszámít.

Alapfok és továbbképző évfolyamokon az osztályzattal értékelt tantárgyakból a tanulók év közben érdemjegyet, félévkor és év végén osztályzatot

kapnak, melynek alapja az érdemjegyek átlaga. Az átlagba főtárgy esetén az év végi vizsgajegy is beleszámít.

Előképző első és második évfolyamán főtárgyból és kötelező tárgyból továbbá az összes évfolyamon kamarazene, kórus valamint zenekar tantárgyak esetén:

- **Kiválóan megfelelt** – értékelést érdemel az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz, ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak. A művészeti táncot tanuló a lépések sorrendjét kiválóan ismeri, a zenével harmonikusan együtt érez, testtartása elsőrangú, szólótáncra is képes.
- **Jól megfelelt** – értékelést érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát jól megértette és elsajátította, ebből az alapvető részeket tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézségek nélkül alkalmazza. Munkájában kielégítő önállóságot mutat, mondanivalóját korához mért fejlettséggel, helyesen képes megfogalmazni és előadni. A művészi táncban a lépéseket, táncfigurákat jól ismeri, a testtartása még egy kis javításra szorul, a zene ritmusát jól érzi, szóló táncra nem képes.
- **megfelelt** – értékelést érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak tantervi anyagának alapvető ismeretanyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni. Mondanivalóját nem hibátlanul, de elfogadhatóan adja elő. Az előadási darabokat zeneileg is nehezebben oldja meg. A táncfigurák elsajátítása néha nehézséget okoz, ugrások, forgások a zenéhez még nem igazán alkalmazkodnak.
- **Nem felelt meg** – értékelést érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak tantervi anyagának csak súlyos hiányossággal tesz eleget, a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal nem rendelkezik megfelelő mértékben. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangban, intonációban, stb.) még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd, folyamatosan ellenőrzésre szorul. Mozgása sok kivétlnivalót hagy maga után. Csak a lépések utánzása során képes a folyamatos mozgássorozatra, testtartása sok hibát mutat, a zenéhez való alkalmazkodó képessége kissé fejletlen. Zene és tánc tanulására első évfolyamon még nem alkalmas.

Alapfok és továbbképző évfolyamokon az osztályzattal értékelt tantárgyak esetén:

- **Jeles (5)** – osztályzatot érdemel az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz, ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak. A művészeti táncot tanuló a lépések sorrendjét kiválóan ismeri, a zenével harmonikusan együtt érez, testtartása elsőrangú, szólótáncra is képes.
- **Jó (4)** – osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbíralt tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát jól megértette és elsajátította, ebből az alapvető részeket tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézségek nélkül alkalmazza. Munkájában kielégítő önállóságot mutat, mondanivalóját korához mért fejlettséggel, helyesen képes megfogalmazni és előadni. A művészi táncban a lépéseket, táncfigurákat jól ismeri, a testtartása még egy kis javításra szorul, a zene ritmusát jól érzi, szóló táncra nem képes.
- **Közepes (3)** – osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbíralt tanulmányi időszak tantervi anyagának alapvető ismeretanyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni. Mondanivalóját nem hibátlanul, de elfogadhatóan adja elő. Az előadási darabokat zeneileg is nehezebben oldja meg. A táncfigurák elsajátítása néha nehézséget okoz, ugrások, forgások a zenéhez még nem igazán alkalmazkodnak.
- **Elégséges (2)** – osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbíralt tanulmányi időszak tantervi anyagának csak súlyos hiányossággal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangban, intonációban, stb.) még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd, folyamatosan ellenőrzésre szorul. Mozgása sok kivetnivalót hagy maga után. Csak a lépések utánzása során képes a folyamatos mozgássorozatra, testtartása sok hibát mutat, a zenéhez való alkalmazkodó képessége kissé fejletlen.
- **Elégtelen (1)** – osztályzatot érdemel az a tanuló, aki a tantervi anyagnak még az alapvető részleteiben is olyan tájékozatlan, hogy felmerülő kérdések megoldására sem képes. Zenei és ritmikai fejlesztése nem lehetséges. A követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja. Zene és tánc tanulására nem alkalmas.

Az értékelés, osztályzás során figyelembe lehet venni a fejlődést, a hanyatlást, az aktivitást és a passzivitást is.

A tanulók szakmai fejlődését havonta legalább egy érdemjeggyel értékelni kell. Az év végi értékelés vagy osztályzat jelentősen nem térhet el ezek átlagától. Korrepetíció tantárgyból nem kell osztályozni.

25 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

Az egyes tanulók szorgalmában, tanulmányi munkájában, vagy versenyeken elért kimagasló teljesítményének jutalmazása fontos pedagógiai eszköz. A jutalmazás lehetőségei:

- „Szaktanári dicséret”
- „Igazgatói dicséret”
- Emléklap, illetve oklevél
- Lehetőség szerint kisebb ajándéktárgy (könyv, médiahordozó, stb.)

Az „Igazgatói dicséretet” félévkor az ellenőrzőbe, év végén pedig a törzskönyvbe és a bizonyítványkönyvbe is fel kell tüntetni.

26 A tanuló szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók szorgalmát havonta legalább egy jeggyel értékelni kell. A tanuló szorgalmának értékelése és minősítése a következő: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2). Korrepetíció, kamarazene, zenekar és kórus tantárgyakból nem kell a tanulók szorgalmát értékelni.

- **Példás (5)** – érdemjegyet érdemel az a tanuló, aki az elbírált időszak alatt a tantárgyhoz való viszonyában a legnagyobb odaadást tanúsította. Akinek szorgalma, kötelességtudata állandó, aki a tanártól kapott zenei, elméleti, technikai, mechanizmusbeli stb. útbaigazításokat hibátlanul betartva készül fel a művészeti iskolai órákra. Akinek – annak ellenére, hogy esetleg kevesebb zenei adottsággal rendelkezik – szorgalma és kötelességtudása zenei előrehaladását nagymértékben segíti. Az a tanuló, aki a tanítási órákon – a szükséges eszközökkel – pontosan megjelenik, kottáit, hangszereit, az iskolától kölcsönzött taneszközöket rendben tartja, gondosan őrzi. Aki rendszeresen jár hangversenyre, zenei érdeklődését állandóan bővíti, akire, mint tanulóra szaktanára mindenkor számíthat.
- **Jó (4)** – érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma és kötelességtudása komolyabb kifogás alá nem esik. Aki a művészeti iskolai tanulmányaiban lelkiismeretessége mellett komolyabb aktivitást nem mutat. Aki a tanártól kapott zenei, elméleti, technikai, mechanizmusbeli útbaigazításokat leckeszerűen betartja. Aki jobb zenei adottságokkal rendelkezik, de a zenetanulásban nem tud elmélyedni, nem érdeklődik különösebben a zenei rendezvények iránt sem. Aki a taneszközöit, az iskola vagyontárgyait rendben tartja, megőrzi. Aki a tanítási órákon pontosan megjelenik.

- **Változó (3)** – érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma és kötelességtudása ingadozó. Aki a tanár általi feladatok teljesítésében nem tud kellő kitartást mutatni, a feladatok végrehajtásában megbízhatatlan. Aki a rendszeres gyakorlási időt nem tartja be, nem törekszi a tanár által megjelölt zenei, elméleti, technikai, mechanizmusbeli, problémák kellő javítására. Aki a feladott gyakorlati anyagot csak felületesen tanulja meg, pontatlansága, felületessége nem teszi lehetővé – esetleg jobb zenei adottságokkal rendelkező tanuló esetében – munkájának jobb kibontakozását. Aki a tanítási órákon pontatlanul jelenik meg, akinek három, vagy annál több igazolatlan órája van. Aki tanszereit, az iskola vagyontárgyait rendben tartja, nem törekszik azok tudatos rongálására. Aki nem érdeklődik a zenei rendezvények iránt, aki a szaktanár kérésére sem vesz részt szívesen iskolai növendékhangversenyeken, vagy egyéb fellépéseken.
- **Hanyag (2)** – érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma, kötelességtudata teljesen megbízhatatlan. Aki a tanára által adott feladatokat nem teljesíti, az órákra való felkészülése rendszertelen. Aki az iskolába járásban pontatlan és igazolatlan mulasztásainak száma a hatot meghaladja, vagy olyan fegyelmi eljárás van a tanuló ellen folyamatban, amely azt szintén indokolja. Aki az iskola vagyontát gondatlanul kezeli, vagy rongálja, ki a tanár meggyőző érvelése ellenére sem vesz részt az iskolai rendezvényeken.

Félévkor és év végén a szaktanárok a tantárgyi naplóban összesítik a tanulók szorgalmának értékelését, és ezek alapján az osztályozó értekezleten döntenek a tanulók félévi és az év végi szorgalom osztályzatáról.

27 Az AMI intézményegységre vonatkozó tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák szabályozása a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján került meghatározásra. (64-78.§.)

27.1 Év végi vizsga

A tanulók főtárgyból minden évfolyam végén vizsgát tesznek. Az év végi vizsgán való részvétel kötelező. A vizsga követelményeit az alapfokú művészetoktatás alapprogramja alapján kell meghatározni. A növendék év végi osztályzatát teljesítményének egész éves értékeléséből és az év végi vizsgajegyéből kell kiszámítani. Az „A” tagozatos tanulók esetében a főtárgy tanár, míg a „B” tagozatosoknál a vizsgabizottság dönt az év végi vizsgajegyéről. Indokolt esetben (pl.: betegség, kiemelkedő versenyeredmény) a tanuló az év végi vizsga alól felmenthető, ilyenkor az év végi osztályzatot az egész éves

teljesítmény alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülői folyamatosan tájékoztatni kell.

27.2 Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- ha a mulasztott órák száma eléri a tanítási órák egyharmadát, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

27.3 Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon, vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

27.4 Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb két tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

27.5 Általános szabályok

Tanulmányok alatti vizsgát – jogszabályban meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt is lehet tenni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb húsz óráig tarthat.

27.6 Írásbeli vizsga

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó részére a tantárgyat tanító pedagógus kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

27.7 Szóbeli vizsga

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották. A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgálóihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik. Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó részére a tantárgyat tanító pedagógus kérésére, az igazgató engedélye alapján sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni.

27.8 Gyakorlati vizsga

Az alapfokú művészeti iskolákban a gyakorlati vizsga a tanult anyag előadás szerű bemutatását foglalja magába. A gyakorlati vizsgafeladatokat alap és záróvizsga esetén az iskola igazgatója hagyja jóvá. A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről. Gyakorlati vizsga több tanszak együttműködése esetén közösen is szervezhető.

Az év végi gyakorlati vizsga a felkészítő tanár (tanárok) döntése alapján lehet nyilvános is.

27.9 A művészeti alapvizsga és záróvizsga

A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát is háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény (intézményegység) feladata. Ennek eltérő szabályozásai a helyi tantervben kerülnek meghatározásra. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát több alapfokú művészeti iskola közösen is megszervezheti.

27.10 Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézményben kiskorú tanuló esetén a szülő, nagykorú esetén a tanuló írásos kérelme alapján előrehozott vizsga is szervezhető. Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

Az általunk elfogadott tantervi javaslat részletesen tartalmazza évfolyamokra lebontva az évközi meghallgatások és az év végi vizsgák rendjét.

Kelt: Jánossomorja, 2022. szeptember 1.

Dravetzky István
intézményegység-vezető

Bella Zsolt
intézményvezető

Mellékletek

Elektronikus mellékletek (Pendrive; internetes felület):

1. számú melléklet: 2011/2012. tanév után indított képzések részletes tantervei

Papír alapú mellékletek:

2. számú melléklet

A fenntartó által támogatott zenei és kulturális versenyek

1. Jánossomorjai Rézfúvós Találkozó és Minősítő Verseny (November)
 - A versenyen 1. 2. és 3. helyezést elért tanulók jutalmazásának biztosítása
 - Oklevelek beszerzése
 - Zsűri szakmai munkájának a megbízási díja
2. Regionális Furulyaverseny, Fertőd (Május)
 - Utazás támogatása
3. Csornai Kerényi György Alapfokú Művészeti Iskola által szervezett zeneiskolai verseny (Április)
 - Utazás támogatása
4. HUNGAROCKY Minősítő Táncverseny, Hegyeshalom (Március)
 - Utazás támogatása
5. Sistrum Regionális Zenei Verseny, Szombathely (Március)
 - Utazás támogatása

Jánossomorja, 2022.szeptember 1.

Bella Zsolt intézményvezető